GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK
19 WRZEŚNIA
2002 roku

TEL./FAKS
(069) 66 07 252

nr 111

CENA 6 Kč

Jesteście pragmatykami w każdym calu

- powiedział marszałek Senatu RP Longin Pastusiak o Polakach w RC

Strona 3

Górnosuskie »Aplaus Centrum« uratowane?

DOM KULTURY KUPI GMINA

Strona 2

Szkoła sędziów PIŁKARSKICH

Prowadzi ją znakomity arbiter piłkarski Bogusław Legierski

Strona 8

NARADA DYREKTORÓW POLSKICH SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

Placówek będzie mniej

CZ. CIESZYN **(kor) - Zarząd Towarzystwa Nauczycieli Polskich oraz kierownictwo Polskiego Centrum Pedagogicznego zaprosiły wczoraj na spotkanie w auli czeskocieszyńskiego Polskiego Gimnazjum dyrektorów wszystkich zaolziańskich polskich przedszkoli oraz szkół podstawowych i średnich. Głównym tematem obrad były sprawy związane z przekształcaniem placówek oświatowych w podmioty prawne.**

„Już teraz wiadomo, że z dniem 1 stycznia 2003 roku niektóre mniejsze szkoły i przedszkola - nie tylko polskie, bo chodzi o ogólne zjawisko - zostaną wyszeregowane z sieci szkół i staną się częścią składową większych podmiotów" - powiedział „GL" prezes TNP Roman Wróbel. „Dyrektorzy informowali nas też w trakcie dyskusji o tym, jak starają się rozwiązać sytuację poszczególne gminy. Wydaje nam się, że w niektórych miejscowościach będzie takich podmiotów szkolnych za dużo. Z tego powodu część mniejszych podmiotów może się znaleźć w trudnej sytuacji finansowej. Jeżeli gminy takim placówkom nie pomogą, będzie trzeba pomyśleć o dalszym łączeniu szkół i przedszkoli pod jedną dyrekcją".

Na spotkaniu dyrektorów była też mowa o polskich podręcznikach, kursach metodycznych organizowanych przez centrum pedagogiczne, jak również o pisemkach dziecięcych - „Jutrzence" i „Ogniwie". Jak stwierdził prezes Wróbel, sytuacja finansowa pisemek nie jest najlepsza, zarząd TNP wystosował zatem do dyrektorów i nauczycieli gorący apel, by starali się zdobyć wśród uczniów jak najwięcej prenumeratorów. „Oba dziecięce czasopisma są przecież cenną pomocą szkolną" - wyjaśnił prezes.

Nie zapomniano o programach edukacyjnych, od wielu lat finansowanych przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska". Tak jak w poprzednich latach, TNP proponuje szkołom wycieczki do Oświęcimia i Chorzowa, Krakowa i Wieliczki oraz Bielska-Białej i Pszczyny. W dniach 24-27 października wyjedzie też do Warszawy - w nagrodę - 36 najlepszych ubiegłorocznych dziewiątoklasistów. Nauczyciele będą natomiast mogli w tym roku wziąć udział w wyprawie śladami twórców literatury polskiej.

Kryzys zażegnany

PRAGA (r) - Kryzys rządowy został zażegnany. Liderzy ČSSD, KDU-ČSL i US-DEU wczoraj podpisali dodatek do umowy koalicyjnej, który ma umożliwić utrzymanie się obecnego gabinetu w niezmienionym składzie. Partie w dodatku zobowiązały się, że projekty, które rząd określi mianem zasadniczych (może chodzić np. o budżet czy referendum w sprawie wejścia do NATO), będą najpierw omówione w klubach poselskich partii rządowych, potem zaś dadzą im poparcie wszyscy posłowie reprezentujący partie rządowe.

Jeżeli US-DEU nie zdoła zapewnić poparcia wszystkich swoich dziesięciu posłów, jej ministrowie dobrowolnie opuszczą gabinet. KDU-ČSL w tej sytuacji w rządzie pozostanie.

Na przejażdżkę bez samochodu

KARWINA (g) - W piątek 20 bm. można będzie jeździć w karwińskich środkach komunikacji miejskiej za darmo - taką informację podał „GL" koordynator projektu Zdrowe Miasto Karwina, Josef Adámek. Górnicza metropolia znad Olzy reaguje w ten sposób na apel organizacji Dzieci Ziemi, która urządza w tym terminie 10. edycję ogólnokrajowej akcji „Dzień bez samochodu". Tak więc „zostaw auto w domu - zachowasz się bardziej przyjaźnie nie tylko w stosunku do przyrody, ale przede wszystkim wobec siebie i swego otoczenia" - apeluje Josef Adámek. Zresztą, nie tylko on.

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane przechodzące do dużego, lokalne opady deszczu. Temperatura nocą od 9 do 5 st., w dzień od 18 do 22 st. C. Wiatr zmienny 4 m na sek.

PIĄTEK - Bez większych zmian. Temperatura w dzień od 16 do 20 st., nocą od 10 do 6 st. C.

ISSN 1212-4222

02111

9 771212 422041

▲ *Deszcz zwolnił wprawdzie w ostatnich dniach nieco zbiór owoców, nie powinien jednak zaważyć na jakości jabłek.*
Fot. MAREK SANTARIUS

SUSZA NIE WPŁYNĘŁA NA JAKOŚĆ PLONÓW

Jabłek w bród

ŻYWOCICE **(wak) - Od tygodnia w Sadach Żywocickich trwa zbiór zimowych odmian jabłek - w tym roku słoneczna pogoda spowodowała, że jabłkobranie rozpoczęto o 10 dni wcześniej.**

„Owoce są duże, soczyste i bardzo smaczne. Liczymy, iż według szacunków wstępnych, zbierzemy 300 q jabłek z hektara; ogółem zaś 1800 ton. Od lat najlepiej sprzedają się takie odmiany, jak: Rubin, Golden Deliciouse, Idaret i MacIntosh. W ofercie Sadów Żywocice jest obecnie 15 gatunków jabłek" - powiedział „Głosowi Ludu" dyrektor Sadów, Dušan Kokoška.

„Zrezygnowaliśmy ze sklepów firmowych, w których przez kilka lat sprzedawaliśmy nasze plony. Dziś stawiamy na odbiorców, którzy własnoręcznie nazrywają sobie jabłka. Mogą sami wybrać odmianę i drzewo. A ponadto zapłacą mniej niż w sklepie, gdyż odpadnie marża, którą narzucają sobie sklepikarze, a która jest z roku na rok wyższa. Sprzedajemy też po symbolicznej cenie jabłka gorszej jakości, nie nadające się do przezimowania - mówi D. Kokoška.

Z uwagi na to, że tegoroczny urodzaj jabłek nie jest mały, Sady Żywocickie muszą wyekspediować dziennie aż 8 ton tych owoców. Póki co, roi się tutaj od pracowników sezonowych. „Do zbiorów przyjęliśmy 80 osób, o 20 więcej w porównaniu z ubiegłym rokiem. A muszę powiedzieć, że chętnych do pracy wcale nie brakowało" - powiedział dyrektor. Dodał, iż na baczności powinni się mieć złodzieje. Sady zatrudniły bowiem ochroniarzy, którym towarzyszą dorodne owczarki. Urodzaju pilnują też strażnicy miejscy, którzy od początku plonobrania zatrzymali ośmiu złodziei.

Jak poinformował D. Kokoška, Sady Żywocickie oferują również ziemniaki na zimę.

„FRANCISZEK" STRACIŁ DRUGĄ WIEŻĘ

Konstrukcja na złom

SUCHA GÓRNA (s) - Dopiero za drugim razem udało się doświadczonemu pirotechnikowi, Jiřemu Eliášowi, wysadzić w powietrze ponad 50-metrową wieżę wyciągową Kopalni „Franciszek", która oznaczona była cyfrą „jeden". Pierwszy ładunek okazał się za słaby na wysokiej jakości stal, z której wykonano jej elementy konstrukcyjne. „Dwójka", czyli mniejsza z dwu stalowych wież, uległa destrukcji kilka tygodni temu.

Historia 78 lat starej wieży górnosuskiej kopalni, która nazywana była kolejno „Erzherzog Franzschacht", „František", „Franciszek", „Prezydent Gottwald" i ponownie „František", zakończyła się 10 września 2002 roku. Zakład ten, którego pierwszym właścicielem był hrabia Larisch-Mönnich, rozpoczął eksploatację suskich pokładów w roku 1913 i do roku 1999, kiedy z jego podziemi wywieziono ostatni wózek z urobkiem, wydobył łącznie 59 mln ton węgla.

Elementy konstrukcyjne wieży przeznaczone zostaną na złom, co powinno pokryć koszty rozbiórki. Natomiast ujście zasypanego szybu - po uporządkowaniu nadszybia - zostanie zabezpieczone stosownym stropem i uzbrojone przewodem kominowym, który odprowadzać będzie do atmosfery zalegający w górotworze metan.

Nad terenem Kopalni „Franciszek" dominować już tylko będzie wykonana z żelazobetonu 80-metrowa wieża skipowa. Na jej destrukcję nie ma pieniędzy. Poza tym na razie ten kolos zarabia - na jego szczycie ulokowane są łącza telekomunikacyjne.

10 TYSIĘCY KORON NA KONTO POWODZIAN

»Beskid« pomoże Metlom

CZ. CIESZYN (kor) - Na konto najbardziej zniszczonej przez sierpniową powódź wsi Metly postanowił przekazać swój dar pieniężny „Beskid Śląski".

Jak poinformował „GL" członek zarządu tej organizacji Henryk Huczała, kwesta na rzecz powodzian przebiegła w sobotę 31 sierpnia w trakcie tradycyjnego Ogniska, które wspólnie z „Beskidem" zorganizowało Miejscowe Koło PZKO w Końkiej-Osówce. Zebrano w sumie ponad 6 tys. koron, a zarząd postanowił „zaokrąglić" tę sumę do 10 tys. koron.

Pieniądze trafią na konto wsi Metly w najbliższych dniach.

ROBIĄC SWOJE, URATOWALI BUDYNEK POLSKIEJ SZKOŁY

W stronę Europy bez granic

Karwińsko-piotrowicka spółka DAKOL znana jest z działalności gospodarczej na kilku frontach i w wielu branżach. Ostatnio zrobiła dobrą robotę, ratując od totalnej likwidacji budynek stuletniej szkoły polskiej w Piotrowicach.

Kiedy przed dziesięciu z górą laty szkoła ta ze względu na brak uczniów przestała wypełniać obowiązek, który na nią nałożyli przed wiekiem miejscowi Polacy, zanosiło się na to, że się zmarnuje i nic po niej nie zostanie. Nie znaleziono bowiem dla niej stosownego programu zastępczego.

▲ *Pierwotnie w tym budynku mieściła się polska szkoła, obecnie jest w nim hotel i restauracja.*
Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

W ostatniej chwili przed fizyczną likwidacją uratowali niszczejący obiekt dwaj wspólnicy, panowie Jaroslav Dadok i Vladimír Kolder - właściciele spółki „Dakol". Odnowiwszy go, urządzili w nim hotel i restaurację. Pomimo że „Dakol", bo tak hotel został nazwany, istnieje zaledwie od czterech miesięcy, ma już stałą klientelę. Ponad połowę jego gości - głównie weekendowych - stanowią turyści z Polski. O fakcie tym poinformowali podczas poniedziałkowej konferencji prasowej obaj biznesmeni.

- Wprawdzie szkoła nie służy już swemu pierwotnemu celowi, ale dobrze, że chociaż znalazł się ktoś, kto rozwijając swój biznes, przy okazji uratował ten zabytek i pamiątkę po miejscowych Polakach przed degradacją - skomentował „Głosowi" Karol Michalski, karwiński biznesmen i entuzjasta intensywnego rozwijania współpracy przygranicznych regionów, tudzież czesko-polskiego zbliżenia w ogóle.

Hotel stoi w „strategicznym" miejscu. Tuż przy granicy, nieopodal miejsca, gdzie - jak zapowiedział starosta Piotrowic, Petr Trojek - w październiku ma zostać otwarte przejście graniczne dla turystów pieszych i na rowerach, które połączy Piotrowice z polskim Godowem.

Ciąg dalszy na str. 2

SPOTKANIE KIEROWNICZEK KLUBÓW KOBIET

W swojskim gronie

BYSTRZYCA (r) - **Na coroczne jesienne spotkanie przybyły w ub. sobotę do bystrzyckiego Domu PZKO kierowniczki PZKO-wskich Klubów Kobiet.**

„Wspólnie z przewodniczącą Sekcji Zespołów Kobiet przy ZG PZKO, Henryką Zabińską, zastanawiałyśmy się nad przyszłorocznym programem działalności. Pomysłów nie brakowało - zresztą Kluby Kobiet w PZKO-wskim środowisku należą do najaktywniejszych ogniw" - powiedziała naszej redakcji jedna z uczestniczek spotkania, kierowniczka bogumińskiego Klubu Olga Szmejowa. „Na życzenie ponad 60 zebranych pań postanowiono nadal kontynuować tradycję jesiennych spotkań roboczych i wycieczek".

Jako że bystrzyckie spotkanie określono mianem „roboczego", panie zajmowały się robótkami ręcznymi, wymieniały doświadczenia i fachowe rady. Uczyły się układać bukiety z suszonych roślin, składały papierowe serwetki i podziwiały umiejętności gospodyń - działaczek bystrzyckiego Klubu.

„Gościnne bystrzyczanki zadbały także o nasze żołądki - do domu wracałyśmy w świetnych nastrojach. Już teraz cieszymy się na kolejne spotkanie w swojskim gronie" - dodała O. Szmejowa.

Człowiek rozsądny i tak do tego nie wejdzie

Wprawdzie na dworze lato zdecydowanie ustępuje miejsca jesieni, ale gdyby pomimo to przypadkiem znalazł się wśród naszych Czytelników jakiś mors, czyli amator kąpieli w ekstremalnie zimnej wodzie, to mamy dla niego złą wiadomość. Oprócz sinic i rzęs, z powodu których karwińscy epidemiolodzy niedawno zabronili kąpieli w cierlickim sztucznym jeziorze, w akwenie tym ostatnio dostrzegliśmy też inne zanieczyszczenia. Niekoniecznie pochodzenia biologicznego. Załączone zdjęcia nie zostały wykonane dla zmyłki w jakimś przykopalnianym osadniku, ale nad brzegiem zalewu w Cierlicku właśnie. W którym miejscu? Nad zatoką tuż koło prostego odcinka drogi prowadzącej z Pacałówki do centrum Cierlicka. Dla fotograficznego efektowny temat. Dla człowieka powód do zastanowienia się nad celowością wchodzenia w te spiętrzone wody Stonawki. (s)

Fot. MAREK SANTARIUS

OSTROŻNOŚCI NIGDY NIE ZA WIELE

Nie znasz, nie kupuj!

KARWINA (wak) - Na targowiskach oraz przy drogach w pobliżu lasów spotkać można sprzedających grzyby, często są wśród nich dzieci. Warto wiedzieć, że handel tym towarem regulowany jest od czerwca specjalnymi przepisami. Bardzo rzadko są one jednak przestrzegane.

Według informacji Heleny Šebákowej, dyrektorki Powiatowej Stacji Higieny w Karwinie, wolno sprzedawać tylko niektóre gatunki, a handlujący ma obowiązek umieścić w widocznym miejscu kartkę z informacją, kto, kiedy i gdzie zbierał grzyby. Jeżeli więc nazbierane zostały one m.in. na hałdach, w pobliżu dróg czy też wysypisk, lepiej wykreślić je z menu. Zawierają bowiem, chodzi zwłaszcza o pieczarki oraz grzyby z rodziny gąskowatych, metale ciężkie - rtęć, ołów oraz kadm.

▲ *Trzech z czwórki gospodarzy konferencji prasowej: od lewej Vladimír Kolder, Petr Trojek i Janusz Ogiegło.* *Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS*

130 LAT OGRODNICZO-PSZCZELARSKIEGO ZWIĄZKU W CIESZYNIE

Jubileusz o smaku miodu

CZ. CIESZYN (kor) - Na uroczystym zebraniu w sali restauracji „Na Brandysie" spotkają się w sobotę członkowie czeskocieszyńskiej miejscowej organizacji Czeskiego Związku Pszczelarzy (CZP), by przypomnieć sobie 130. rocznicę powstania w Cieszynie Ogrodniczo-Pszczelarskiego Związku.

Jak poinformował członek zarządu MO CZP w Cz. Cieszynie, Stanisław Czudek, pszczelarze z lewego brzegu Olzy byli członkami Ogrodniczo-Pszczelarskiego Związku do roku 1920, czyli do podziału Śląska Cieszyńskiego. Później powstał Czeski Związek Pszczelarzy, który zrzesza również zaolziańskich hodowców pszczół do dziś. „Chcemy sobie przypomnieć bogatą historię pszczelarstwa w naszym regionie - od czasów najdawniejszych aż po współczesność" - powiedział S. Czudek. „Dlatego pomyśleliśmy też o zorganizowaniu w ramach jubileuszu - właśnie »Na Brandysie« - wystawy, na którą chcielibyśmy zaprosić wszystkich miłośników pszczelarstwa, a przede wszystkim młodzież szkolną".

Sobotnie uroczyste zebranie rozpocznie się o godz. 10.00, a wezmą w niej udział przedstawiciele centralnych władz CZP, władz Cz. Cieszyna i Kocobędza, przyjaciele ze Związku Działkowców. Zaplanowano też referat przedstawiciela Pszczelarskiego Instytutu Badawczego w Dole koło Pragi. Natomiast wernisaż wystawy, na której będzie można również zakupić miód i inne pszczele produkty, odbędzie się w piątek o godz. 9.00. Wystawę będzie można zwiedzać do niedzieli - w piątek w godz. 9.00-18.00, podczas weekendu zaś w godz. 9.00-16.00.

Malarstwo Jana Rusnoka

CIESZYN (kor) - Obrodziło w ostatnich dniach wystawami zaolziańskich plastyków. We wtorek zaprosił miłośników sztuki na wernisaż swojej wystawy w Galerii „Na piętrze" cieszyńskiego Domu Narodowego Jan Rusnok.

J. Rusnok urodził się w 1956 roku w Cieszynie, do 1990 roku mieszkał w Cz. Cieszynie i aktywnie uczestniczył w działaniach środowiska twórców skupionych w Sekcji Literacko-Artystycznej przy ZG PZKO. Później przeprowadził się do Stargardu Szczecińskiego, nie zapominając jednak o swoich rodzinnych stronach. Bo też „Janek jest przecież »stela«, choć mieszka na Pomorzu" - powiedział podczas wernisażu Adam Połednik. Przywitał on też wśród licznych gości m.in. dyrektora Muzeum Cieszyńskiego i członka zarządu miasta Mariana Dembinioka, prezesa Stowarzyszenia „Rotunda" Ireny Kwaśny (to właśnie „Rotunda" zorganizowała wystawę J. Rusnoka w ramach cyklu prezentacji malarzy związanych z Cieszyńskiem, ale już tu nie mieszkających), oraz autora bohatera wieczoru, historyka sztuki Annę Marię Rusnok, *która mówiła* podczas wernisażu o twórczości swojego brata.

Wystawę pn. „Malarstwo Jana Rusnoka" można w Galerii „Na piętrze" zwiedzać do 1 października br.

DOM KULTURY KUPI GMINA

»Aplaus Centrum« uratowane?

SUCHA GÓRNA (s) - „Aplaus Centrum" - były dom kultury Kopalni „Prezydent Gottwald", później „Franciszek", którego losy z chwilą zamknięcia kopalni były przesądzone, został uratowany.

Jako mało wykorzystywany, tudzież przynoszący straty obiekt z dniem 1 października miał również, podobnie jak kopalnia, zostać definitywnie zamknięty. Zamiast tego doczeka się prawdopodobnie reanimacji. Będzie to możliwe za sprawą samorządu Suchej Górnej. Miejscowości, na którego terenie „Aplaus Centrum" od roku 1959 stoi. Członkowie sejmiku gminnego na czele ze starostą Janem Lipnerem zadecydowali o nabyciu tego obiektu od obecnego jego właściciela, przedsiębiorstwa państwowego „Diamo". Transakcja nie została jeszcze przeprowadzona, ale wygląda na to, że nic nie stanie na przeszkodzie, aby mogła ona przebiec ku zadowoleniu obu stron.

Jak zapowiada starosta Lipner, z uwagi na fakt, że prawo nie pozwala gminie zarządzać tego rodzaju placówką, „Aplaus Centrum" przekazane zostanie w ajencję jednej z dwu zainteresowanych firm. Solidniejszą samorządowcom wydaje się pewna firma z Opawskiego, która zadeklarowała przenieść do „Aplausu" swoją siedzibę, wyremontować dach tego budynku, a także zobowiązała się zachować jego dotychczasowy charakter.

Mieszkańcy Suchej Górnej nie stracą więc gminnego ośrodka życia kulturalnego i społecznego, który cieszył się zawsze dobrą renomą. Fakt ten szczególną radość sprawił członkom Klubu Emerytowanych Górników, którzy z chwilą likwidacji „Aplaus Centrum" straciliby dach nad głową. Dla wielu byłby to też osobisty dramat, jako że jako młodzi członkowie załogi kopalni w czynie społecznym pracowali na budowie swego domu kultury.

Pierwszą imprezą, którą nowy właściciel zamierza urządzić w „Aplaus Centrum", ma być październikowe spotkanie z mieszkańcami Suchej, którzy w tym roku obchodzą jubileusz życiowy.

W stronę Europy bez granic

Dokończenie ze str. 1

Z nieukrywanym zadowoleniem skwitował ten fakt uczestniczący w konferencji prasowej prezydent miasta Jastrzębia-Zdroju, Janusz Ogiegło. Uważa otóż, iż zanim granica ta zostanie całkowicie otwarta, należy sukcesywnie powiększać liczbę przejść granicznych, aby ułatwić zwykłym mieszkańcom pogranicza międzyludzkie kontakty. Nie będzie zbliżenia pomiędzy naszymi państwami i narodami, jeżeli sąsiedzi zza miedzy będą pozbawieni szansy poznawania się. Właściciele wielobranżowej firmy „Dakol" nawiązując do tej myśli poinformowali, że oni już poszli znacznie dalej. Szkoły średnie, głównie o kierunku gastronomiczno-hotelarskim - które panowie ci prowadzą - już od lat bowiem przyjmują uczniów z polskich przygranicznych regionów. Prezydent Ogiegło zapowiedział, że poszuka u siebie szkół, które byłyby chętne przyjąć uczniów z Republiki Czeskiej.

I tak krok po kroku - eliminując uprzedzenia - zmierzamy do Europy bez granic... (s)

CHRZEŚCIJAŃSKIE CENTRUM KOMUNALNE

Pomogą cierpiącym

HAWIERZÓW (wak) - W hawierzowskim Szpitalu z Poliklinką otwarto we wtorek Chrześcijańskie Centrum Komunalne (CCK). W oficjalnym zagajeniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele trzynastu Kościołów oraz organizacji charytatywnych działających na terenie i obrzeżach Hawierzowa. „Centrum powstało z inicjatywy dyrekcji szpitala oraz ludzi dobrej woli - księży i wolontariuszy, którzy chcą i są gotowi pomagać pacjentom zmagającym się z chorobą lub toczącym walkę o życie" - powiedział Pavel Holub, dyrektor szpitala.

Na działalność CCK, które ma swoją siedzibę w jednym z pomieszczeń szpitalnych, złożą się m.in. spotkania księży z pacjentami w formie wspólnej modlitwy. Jest też czynny telefon zaufania. Zainteresowani usługami i działalnością Centrum mogą przez całą dobę dzwonić pod numer 649 15 78.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Mało czytają...

Grecy czytają mniej niż inni Europejczycy, ale więcej tańczą - wynika z przekazanych przez agencję RIA-Nowosti rezultatów corocznego badania kulturalnych gustów przez Eurobarometr.

54 proc. mieszkańców Grecji w ostatnim roku nie przeczytało ani jednej książki. Pod tym względem Greków „wyprzedzają" jedynie Portugalczycy (67 proc.) i Belgowie (58 proc.). Jeszcze gorzej wygląda sprawa z dziennikami i czasopismami, które czyta jedynie 20 proc. Greków. 46 proc. badanych oświadczyło, że nigdy w życiu nie miało w ręku gazety.

Z nowymi technikami Grecy też są na bakier: ponad 75 proc. mówi, że nie korzysta z komputera, jedynie co dziesiąty korzysta z internetu. Rzadziej niż inni Europejczycy Grecy chodzą do kina i do bibliotek.

Nie mają jednak sobie równych w umiłowaniu tańca i pieśni ludowych: Na koncerty muzyki ludowej chodzi 37 proc. Greków. Nigdzie indziej w Europie muzyka ludowa nie cieszy się taką popularnością.

Nowe życie

Zespół lekarzy saudyjskich przeprowadził ponad 15-godzinną operację rozdzielenia 4-letnich bliźniąt syjamskich z Malezji. Chłopcy byli zrośnięci brzuchami i biodrami.

Jak poinformował wczoraj rano dyrektor szpitala w Rijadzie, operacja przebiegła pomyślnie. Ahmed i Mohammed Rahman z Malezji będą mogli w przyszłości prowadzić normalne życie.

Kiedy zagoją się rany pooperacyjne, chłopcy powinni otrzymać protezy, bowiem każdy z nich ma tylko jedną zdrową nogę. Skóra z trzeciej, szczątkowej nogi, została użyta do zamknięcia jamy brzucha Ahmeda. Koszty operacji, których wysokości nie ujawniono, pokryła saudyjska rodzina królewska.

Sperma na sprzedaż

Przed największym duńskim bankiem spermy studenci ustawiają się w długich kolejkach - informuje dziennik „Politiken". Szefowie banku spermy Cryos, którzy utrzymują, że ich placówka jest największą tego rodzaju na świecie, przyznają, że 80 proc. dawców stanowią właśnie studenci, którzy chcą w ten sposób trochę zarobić. Student, który odda co najmniej 1,7 mililitra przydatnej bankowi spermy, otrzymuje 250 koron (33,70 euro).

Schou nie ukrywa, że banki spermy są zdane głównie na studentów: „Każdy przyzwoity bank znajduje się w pobliżu jakiegoś uniwersytetu". Kiedy studenci rozjeżdżają się na wakacje, banki też robią sobie przerwę z braku dawców.

Domy zamiast rakiet

W miejscach, skąd w okresie zimnej wojny wystrzeliwano rakiety transkontynentalne, powstają w USA domy mieszkalne, których specjalną atrakcją są połączone z nimi nieczynne od lat podziemne silosy - wyrzutnie rakiet.

Luksusowe jednorodzinne domy z jacuzzi i trzema łazienkami, stojące w parku stanowym Adirondack w stanie Nowy Jork, można kupić do 25 września na aukcji, organizowanej przez znany internetowy dom aukcyjny eBay. Cena jest wysoka - 2,1 miliona dolarów.

Połączone z nimi podziemnymi tunelami silosy właściciele posesji reklamują dziś jako doskonałe zabezpieczenie przed terroryzmem. Silosy o głębokości ponad 60 metrów, zbudowane na początku lat 60., są skonstruowane tak, by wytrzymać nawet atak atomowy.

Z KONFERENCJI PRASOWEJ MARSZAŁKA SENATU RP LONGINA PASTUSIAKA I PRZEWODNICZĄCEGO SENATU RC PETRA PITHARTA

Jesteście pragmatykami w każdym calu

Podsumowaniem pierwszego dnia wizyty marszałka Senatu RP Longina Hieronima Pastusiaka w Ostrawie była konferencja prasowa zorganizowana po spotkaniu z przedstawicielami mniejszości polskiej w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Na pytania dziennikarzy obok L. Pastusiaka odpowiadał także przewodniczący Senatu RC, Petr Pithart.

▲ *Mężów stanu witał w progach Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie jego gospodarz, konsul generalny Andrzej Kaczorowski.*

Na wstępie dokonano wyliczeń spraw, które były przedmiotem dyskusji między mężami stanu: „Podczas spotkania z przewodniczącym Senatu RC mówiłem o zagadnieniach, które były poruszone podczas mojego spotkania z przedstawicielami polskiej mniejszości narodowej w RC" - powiedział dziennikarzom mediów regionalnych Longin Pastusiak. „Jak wiadomo, Senat sprawuje opiekę nad polskimi mniejszościami i ich organizacjami rozsianymi po całym świecie. Tu zgłoszono nam kwestię związaną ze zmianą podziału administracyjnego Republiki Czeskiej. Polacy zamieszkali na Zaolziu obawiają się, że gminy, które teraz będą odpowiedzialne za finansowanie polskiego szkolnictwa, mogą nie posiadać dostatecznych środków na te cele. Druga sprawa to restytucja mienia, które należało przed wybuchem II wojny światowej do organizacji zaolziańskich. Ponieważ sprawa restytucji tego mienia przedłuża się, więc należałoby szukać ewentualnego rozwiązania w jakiejś rekompensacie. Trzecia sprawa to brak porozumień między rządami polskim i czeskim w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów lekarskich. Czwarta jest związana z wyborami komunalnymi. Organizacje polskie wysuwają swoich kandydatów w wyborach samorządowych. Okazuje się, że istnieje przy tym konieczność wpłacenia pewnej kaucji przez komitety wyborcze, wystawiające kandydatów. Zwrot tej kaucji jest możliwy jedynie wówczas, kiedy dany komitet wyborczy uzyska 6 proc. poparcia. Wiadomo, że mniejszościom etnicznym jest trudno uzyskać 6 proc. W wielu krajach, w tym również w Polsce, taki próg wyborczy w ogóle nie dotyczy mniejszości etnicznych. Wraz z przewodniczącym Petrem Pithartem zastanawialiśmy się nad tym, czy istnieje możliwość uregulowania tej sprawy w przyszłości".

Tu, zwracając się do przewodniczącego Senaru RC, Longin Pastusiak podkreślił: „Polacy w RC czują się dobrze. Są otoczeni opieką ze strony władz czeskich. Na ręce pana przewodniczącego kieruję podziękowania za tę opiekę, jak i za bardzo życzliwy stosunek do postulatów, jakie tu wobec nas były wysuwane".

W odpowiedzi Petr Pithart powiedział: „Potwierdzam to wszystko, co powiedział kolega Pastusiak. Dodałbym jeszcze, że poruszyliśmy także sprawę Grupy Wyszehradzkiej, u której zarania były władze państw Polski i Republiki Czeskiej. Myślimy, że Grupa Wyszehradzka będzie odgrywać istotną rolę i w UE, w której regionalne stowarzyszenia mają swoje trwałe miejsce. Grupa ta przeżywała już swoje wzloty i upadki, ale w tym roku na wiosnę przeszła »próbę ognia«, gdy na arenie międzynarodowej odżyła sprawa dekretów prezydenckich, zwanych dekretami Beneša. Wtedy Polska wraz ze Słowacją stała solidarnie po naszej stronie. Polskie stanowisko jest jasne - chwilowo nacisk wysiedleńców i ich reprezentacji skierowany jest na naszą republikę, ale w przyszłości żądania mogą dotyczyć również Polski. Dlatego należy dać im znaczący odpór. Cieszę się, że to tu zabrzmiało i Polska popiera nasze stanowisko. Myślę, że jest to stanowisko bardzo mądre i przezorne. To dla nas bardzo ważna rzecz. W czasie rozmowy dowiedziałem się, że pan marszałek kiedyś naukowo opracowywał sprawę Układu Poczdamskiego, co do którego mamy zgodny pogląd. Rezultat II wojny światowej nie może być bezpośrednio bądź pośrednio podważany. Układ Poczdamski wszystko jasno konkretyzuje. Ostatnią kwestią naszych rozmów było rozszerzenie NATO. Nie chodzi tylko o liczby, czy pięć czy siedem (tj. rozszerzenie także o Bułgarię i Rumunię). Zgadzamy się z siódemką. Oznacza to, że opowiadamy się za wzmocnieniem politycznego znaczenia NATO w Europie. Zarówno Bułgaria, jak i Rumunia stabilizują Bałkany. Oba państwa mają pokojowe granice, wyrównane stosunki z mniejszościami. Wejście do NATO honorowałoby ich wysiłek w tym rejonie świata".

▲ *Wielkie wrażenie na marszałku Senatu RP wywarło wystąpienie prezesa Kongresu Polaków w RC Józefa Szymeczka. W sali recepcyjnej konsulatu od lewej: Longin Pastusiak, Marszałek Senatu RP, Petr Pithart, przewodniczący Senatu RC, Andrzej Chronowski, senator RP, Vítězslav Matuška, senator RC oraz prezes KP Józef Szymeczek.*
Zdjęcia: M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Kończąc swą wypowiedź, Petr Pithart nawiązał do spotkania z przedstawicielami polskiej mniejszości narodowej: „Jeśli chodzi o problemy polskiej mniejszości, rozumiem je. Nie będę ustosunkowywał się do konkretnych zagadnień. Skorzystam z okazji, że mamy nowy rząd i nowych ministrów. Przypuszczam, że wyjdą na przeciw temu, co będę chciał im przekazać w tych sprawach. W przyszłych miesiącach będę już obserwował ich poczynania".

Dziennikarzy czeskich bardzo interesował stosunek przewodniczącego Senatu RC do sprawy głosowania wiceprzewodniczącej Izby Poselskiej Parlamentu RC - Hany Marvanowej, w sprawie wprowadzenia nowych obciążeń podatkowych rekompensujących straty powodziowe. Po udzieleniu przez P. Pitharta odpowiedzi na to pytanie, konstatującej, że socjaldemokraci oprą się zapewne na KDU-ČSL i doraźnych sojuszach, wysłanniczka „GL" zapytała Longina Pastusiaka: Kiedy polski Sejm przyjmie Kartę Polaka?

„Sprawa Karty Polaka była przedmiotem obrad Senatu poprzedniej kadencji. Przypomnę, że została przyjęta przez Senat, lecz z powodu wyborów Sejm nie zdążył zająć stanowiska w tej sprawie. Karta Polaka w zaproponowanym brzmieniu budziła wiele kontrowersji, zwłaszcza odnośnie świadczeń społecznych, którymi społeczności polonijne miały być objęte. Okres debaty nad Kartą zbiegł się z trudną sytuacją gospodarczą Polski. W związku z tym powstała taka idea, aby w nowej kadencji Senat rozpoczął pracę od początku nad nową Kartą Polaka uwzględniającą możliwości gospodarki polskiej. O ile wiem, sprawa jest w Komisji Emigracji i Polaków za granicą i jest rozpracowywana. Procesy legislacyjne są długotrwałe. Dodam, że nowa ustawa wcale nie musi się nazywać Kartą Polaka. Wiadomo, do jakich komplikacji np. w stosunkach węgiersko-słowackich doprowadziły Węgry, wdrażając Kartę Węgra. Chodzi nam o ustawę, która, generalnie ujmując, ułatwiałaby kontakty między społeczeństwem polską na świecie a Macierzą. I o to proszą nas Polacy".

Proszony o podanie paru szczegółów odnośnie Polonijnej Rady Konsultacyjnej, Longin Pastusiak powiedział: „Sejm RP podjął uchwałę powołującą Polonijną Radę Konsultacyjną w wyniku debaty, jaka miała miejsce 30 kwietnia br. Rada ma powstać przy marszałku Senatu. Ma być organem, który ułatwi transmisję idei czy poglądów - postulatów, które środowisko polonijne chciałoby przekazać Senatowi jako opiekunowi polskiej diaspory. Przyznaję, że ukonstytuowaniu Rady towarzyszą duże emocje w środowiskach polonijnych. Nie możemy jednak włączyć wszystkich środowisk polonijnych do Rady, ponieważ polonijnych organizacji na świecie jest ponad 5 tysięcy. W związku z tym zamierzam zwrócić się wkrótce do przedstawicieli głównych kontynentalnych organizacji polonijnych, by mianowały swojego przedstawiciela do tego organu".

Po zakończeniu konferencji zapytaliśmy marszałka Pastusiaka o pierwsze wrażenia z pobytu nad Ostrawicą. „Wrażenia ze spotkania z przedstawicielami organizacji polskich są jak najlepsze. Jestem pod wrażeniem, że tak młody człowiek steruje Kongresem Polaków w RC zrzeszającym 24 organizacje. Wystąpił znakomicie, bardzo konkretnie. Rozmowy z prezesami poszczególnych organizacji rzeczywiście wykazały, że są to ludzie racjonalnie myślący, bardzo rozsądni, nie mają wybujałych ambicji i planów, są pragmatykami w każdym calu. Cieszę się, że te organizacje są tak żywotne i tak państwo pielęgnujecie tradycje polskie i polskość. Widzę, że jesteście samodzielni. We wszystkich sprawach, w których my jako Senat RP będziemy mogli być waszym organizacjom pomocni, możecie na nas liczyć.

Również jak najlepsze wrażenie wyniosłem z rozmów z przewodniczącym Senatu Petrem Pithartem. Przedstawiłem mu te postulaty, które prezesi organizacji polskich w rozmowie ze mną poruszali. Spotkały się one z życzliwym przyjęciem. Petr Pithart obiecał pomóc w rozwiązaniu wszystkich problemów, o których mówiłem".

Notowała:
M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

„TESCO" - KOLEJNY GIGANT HANDLOWY W MIEŚCIE

Kuszą promocjami

W ostatnich latach na przedmieściach Hawierzowa wyrosło kilka supermarketów. Zdaniem niektórych miejscowych handlowców radykalnie zmieniło to warunki sprzedaży w centrum miasta.

Konkurencja ze strony hipermarketów „Billa" i „Kaufland", które jako pierwsze zainwestowały w mieście, jest olbrzymia. Supermarkety kuszą klientów promocjami, sezonowymi wyprzedażami, dobrym zaopatrzeniem, a i rozrywkami. Co pewien czas można w nich obejrzeć występy zespołów lub pokazy mody. Dużą popularnością cieszą się również zakupy w „Obi", a ostatnio także w „Tesco".

„Odkąd w Hawierzowie zainwestował kapitał zachodni, klientów w śródmieściu ubywa. Duże sklepy oddziaływują siłą promocji, na którą mniejszych punktów handlowych nie stać. Gdy na początku lipca otwarto „Tesco", już w pierwszym miesiącu obroty spadły o ok. 10 proc. Nie mamy nic przeciwko supermarketom, gdy powstają z dala od miasta, ale w Hawierzowie np. jeden z dwu „Kauflandów" znajduje się niemal w samym jego centrum" - powiedziano nam w dwóch z pięciu ulokowanych w mieście supermarketów sieci „Albert".

Malejący ruch powoduje, że sklepy w centrum miasta często zmieniają branże. Praktycznie zniknęły z bocznych uliczek małe sklepiki spożywcze. „To, co się dzieje, można nazwać jednym słowem - dramat. Nie sprzedaje się prawie nic. Jedynymi towarami, które jako tako nam schodzą, są pieczywo i wędlina. Oprócz tego klienci pytają tylko o te rzeczy, o których zapominają w dużych sklepach albo które muszą dokupić w ciągu tygodnia. Najczęściej biorą wtedy mleko, masło i sól" - mówi pani Vlasta, kierowniczka jednego ze sklepów przy ul. Głównej.

Są jednak sklepikarze - przy ul. Gorkiego i Jodłowej, którzy na brak klientów nie narzekają. Ich zdaniem, duży super- czy hipermarket wybierają ci, którzy nie żyją „od wypłaty do wypłaty" i często później wracają z pracy. Jeszcze jednym czynnikiem decydującym o wyborze sklepu jest to, czy klient dysponuje własnym środkiem transportu. Wizja powrotu z siatkami pełnymi zakupów w zatłoczonym autobusie sprawia, że wybiera się sklep znajdujący się jak najbliżej.

„Osobiście zdecydowanie wolę robić zakupy w mniejszych sklepach. Nie trzeba szukać potrzebnego produktu, przemierzając olbrzymie hale" - stwierdza Krystyna Pawlas, mieszkanka Hawierzowa. „W mniejszych, zwłaszcza osiedlowych sklepach, jest bardziej dostępna obsługa, która chętnie coś doradzi. Nie odpowiada mi atmosfera, jaka panuje w hipermarketach. Krążenie godzinami w poszukiwaniu towaru jest dla mnie męczące. Niestety widać, że mały handel »dzięki« ekspansji potężnych hipermarketów zaczyna pomału upadać. Ze swojej jednak strony mogę powiedzieć, że dopóki będzie można, to będę robić zakupy u rodzimych handlowców". (wak)

Fot. MAREK SANTARIUS

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA :

■ CZWARTEK 19 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Złotopolscy (telenowela), **8.50** Przygody myszki (s. anim.), **9.00** Zjedz to sam (dla dzieci), **9.15** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **9.20** Indaba (s.), **9.40** Opowieści z lasu: O rzece (dla dzieci), **10.00** 360 stopni dookoła ciała: Choroba wrzodowa, **10.20** Kwadrans z medycyną: Szczotka do zębów ma 500 lat, **10.35** Antologia Literatury Emigracyjnej, **10.50** Szansa na sukces: Bohdan Łazuka, **11.45** Ślady pamięci (rep.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Zoltan Egressy: Portugalia (teatr TV), **13.35** 50 lat TVP: Nie tylko ty, **14.10** Wieści polonijne, **14.25** Ze sztuką na ty, **15.00** Wiadomości, **15.15** Eurotel (mag.), **15.25** 360 stopni dookoła ciała: Choroba wrzodowa, **15.45** Kwadrans z medycyną: Szczotka do zębów ma 500 lat, **16.00** Antologia Literatury Emigracyjnej, **16.15** Babiniec (mag.), **16.45** Ślady pamięci (rep.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Przygody myszki (s. anim.), **18.00** Zjedz to sam (dla dzieci), **18.15** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **18.20** Indaba (s.), **18.50** Złotopolscy (telenowela), **19.15** Dobranocka: Dziwne przygody Koziołka Matołka, **19.30** Wiadomości, **19.58** Sport, **20.06** Pogoda, **20.15** Zoltan Egressy: Portugalia (teatr TV), **21.35** 50 lat TVP: Nie tylko ty, **22.10** Paco de Lucia w Poznaniu (2), **22.40** To widzowie podziwiali - 50 lat TVP: Bezpośrednie połączenie (film pol.), **23.35** Film animowany dla dorosłych: Tango, **23.45** Niegdyś wrogowie, dziś sojusznicy (rep.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Tygodnik polityczny Jedynki, **1.05** Opowieści z lasu: O rzece (dla dzieci), **1.20** Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Złotopolscy (s.), **2.35** Zoltan Egressy: Portugalia (teatr TV), **3.55** 50 lat TVP: Nie tylko ty, **4.30** Ślady pamięci (rep.).

■ PIĄTEK 20 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Złotopolscy (s.), **8.55** Przygody myszki (s. anim.), **9.05** Opowieści z lasu: O drzewach (dla dzieci), **9.20** Dzieło arcydzieło (dla dzieci), **9.30** Hrabia Kaczula (s. anim.), **9.50** Kolorowe nutki (dla dzieci), **10.00** Wielcy reformatorzy teatru: Andrzej Stopka, **10.25** W rajskim ogrodzie... Stanisława Leszczyńskiego w Nancy, **10.45** Sensacje XX wieku: Zaginione archiwa (s. dok.), **11.10** Tygodnik polityczny Jedynki, **12.00** Wiadomości, **12.15** Marzenia do spełnienia (s.), **13.00** Hity satelity, **13.20** Wieczór z Jagielskim (talk show), **14.00** To widzowie podziwiali - 50 lat TVP: Bezpośrednie połączenie (film pol.), **14.45** Orkiestra Św. Mikołaja, **15.00** Wiadomości, **15.10** Eurotel (mag.), **15.20** Wielcy reformatorzy teatru: Andrzej Stopka, **15.45** W rajskim ogrodzie... Stanisława Leszczyńskiego w Nancy, **16.05** Nie tylko powołanie (rep.), **16.15** Nie tylko o..., **16.30** Sensacje XX wieku: Zaginione archiwa (s. dok.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Gość Jedynki, **17.40** Bajki pana Bałagana (s. anim.), **18.00** Opowieści z lasu: O drzewach (dla dzieci), **18.15** Dzieło arcydzieło (dla dzieci), **18.25** Hrabia Kaczula (s. anim.), **18.50** Złotopolscy (s.), **19.15** Dobranocka: Miś Uszatek, **19.30** Wiadomości, **20.15** Marzenia do spełnienia (s.), **21.00** Hity satelity, **21.15** Festiwal Muzyczny Łańcut 2002, **22.05** Polowanie na muchy (komedia pol.), **23.50** Nie tylko powołanie (rep.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Szansa na sukces: Bohdan Łazuka, **1.15** Miś Uszatek (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Złotopolscy (s.), **2.35** Marzenia do spełnienia (s.), **3.20** Festiwal Muzyczny Łańcut 2002, **4.10** Prawdziwe psy (telenowela dok.).

■ SOBOTA 21 WRZEŚNIA

6.00 Na dobre i na złe (s.), **6.50** Nie tylko powołanie (rep.), **7.05** I Gala Piosenki Wczasowej - Piknik w Kołobrzegu (1), **8.00** Wiadomości, **8.15** Grupa specjalna EKO (s. anim.) 8.40 Ziarno (pr. katol.), **9.05** Hity satelity, **10.10** Bliżej Polski: IV Forum Oświaty Polonijnej, **10.40** Zaproszenie: Pomorze w barwach miodu, **11.00** Fitness Club (s.), **12.30** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **13.00** Wiadomości, **13.10** Polskie drogi (s.), **14.45** Justyna Steczkowska: Naga (fragmenty koncertu), **15.05** Bajka o carze i pięknej Warwarze (ros. baśń filmowa), **16.30** Bliżej Polski, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Gość Jedynki, **17.40** Na dobre i na złe (s.), **18.30** Piękną być i więcej nic (relacja z wyborów Miss Wakacji), **18.55** Zaproszenie: Pomorze w barwach miodu, **19.15** Dobranocka: Dinusie, **19.30** Wiadomości, **20.00** Polskie drogi (s.), **21.30** Mój ślad w TV: Jan Kobuszewski, **21.35** Wieczór z Jagielskim (talk show), **22.15** Nie tylko o..., **22.30** IV Mazurska Biesiada Kabaretowa, czyli Moja droga ja cię kocham (2), **23.20** Co Pani na to? (pr. public.), **23.50** Piękną być i więcej nic (relacja z wyborów Miss Wakacji), **0.20** Na dobre i na złe (s.), **1.15** Dinusie (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Polskie drogi (s.), **3.30** Mój ślad w TV: Jan Kobuszewski, **3.35** Wieczór z Jagielskim (talk show), **4.15** Justyna Steczkowska: Naga (koncert).

■ NIEDZIELA 22 WRZEŚNIA

6.00 Słowo na niedzielę, **6.05** M jak miłość (s.), **7.00** Echa tygodnia, **7.30** Biografie: Mickiewicz (film dok.), **8.20** Uczmy się polskiego, **8.55** Niedzielne muzykowanie: Wolfgang A. Mozart - Serenada B-dur Gran Partita, **9.25** Baśnie z tysiąca i jednej nocy (s. anim.), **9.50** Konin 2002 - Srebrne Aplauzy i gościnnie Majka Jeżowska, **10.45** Film animowany dla dorosłych: Każdy Polak artystą, **11.00** Złotopolscy (s.), **11.50** Zabawki ludowe, **12.00** Anioł Pański, **12.15** Koncerty brandenburskie Jana Sebastiana Bacha - IV Koncert G-dur, **12.30** Pył drogi (rep.), **13.00** Msza św., **14.15** Stawka większa niż życie (s.), **15.10** Graj z Kuroniem (pr. kulinarno-rozrywk.), **15.40** Święta wojna (s.), **16.05** Biografie: Mickiewicz (film dok.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Sportowy Express, **17.25** Dziennik telewizyjny (pr. satyr.), **17.35** M jak miłość (s.), **18.20** Nie tylko o..., **18.35** Polacy nad Newą, **18.50** Kochamy polskie seriale (teleturniej), **19.15** Dobranocka: Przygody Bolka i Lolka, **19.30** Wiadomości, **20.00** Piękna nieznajoma (film pol.-ros.), **21.25** Mój ślad w TV: Mariusz Walter, **21.35** Szansa na sukces: Łucja Prus, **22.35** Ekstradycja 2 (s.), **23.30** I Gala Piosenki Wczasowej: Piknik w Kołobrzegu (2), **0.25** M jak miłość (s.), **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Piękna nieznajoma (film pol.-ros.), **3.25** Polacy nad Newą, **3.40** Ekstradycja 2 (s.).

■ PONIEDZIAŁEK 23 WRZEŚNIA

6.00 Konserwacja nadajnika, **15.00** Wiadomości, **15.15** Zaścianek - fenomen Polski (s.), **15.35** Pan Adam (s.), **16.00** Klan (s.), **16.25** Ojczyzna-polszczyzna, **16.40** Uwagi na temat przyszłości (rep.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Budzik (dla dzieci), **18.10** Przygody Skippy (s.), **18.40** Telewizyjne Wiadomości Literackie (mag.), **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Pomysłowy Dobromir, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Sportowy tydzień, **21.15** Królewskie sny (s.), **22.30** Sprawa dla reportera, **23.00** Wanda Wiłkomirska - wirtuoz, pedagog (film dok.), **23.30** Kochaj mnie (s.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Pogranicze w ogniu (s.), **1.15** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Klan (s.), **2.40** Sportowy tydzień, **3.10** Królewskie sny (s.), **4.20** Sprawa dla reportera.

■ WTOREK 24 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.) (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Suwalszczyzna piękna jak baśń (rep.), **9.15** Na Niebieskich Połoninach (rep.), **9.45** IV Mazurska Biesiada Kabaretowa, czyli „Moja droga ja cię kocham", **10.35** Kolorowe nutki (dla dzieci), **10.45** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **10.50** Południk 19. (mag.), **11.15** Maszyna zmian (s.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Sportowy tydzień, **12.45** Tajemnice starego kościoła (rep.), **13.15** Plebania (s.), **13.40** Imię moje Kinga (rep.), **14.35** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **15.00** Wiadomości, **15.15** Suwalszczyzna piękna jak baśń (rep.), **15.30** Na Niebieskich Połoninach (rep.), **16.00** Klan (s.), **16.30** Raj (pr. katol.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Południk 19. (mag.), **18.10** Maszyna zmian (s.), **18.40** Obserwator wojskowy, **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka, Bajki Bolka i Lolka, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Dalecy - Bliscy (pr. public.), **21.15** Plebania (s.), **21.40** Imię moje Kinga (rep.), **22.40** 997 (mag.), **23.10** Ze sztuką na ty; Album krakowskiej sztuki: Grzegorz Bednarski (rep.), **23.40** Reportaż, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.20** Forum (pr. public.), **1.05** Kolorowe nutki (dla dzieci), **1.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Klan (s.), **2.40** Wieści polonijne, **3.00** Plebania (s.), **3.25** Dalecy - Bliscy (pr. public.), **3.55** Imię moje Kinga (rep.), **4.50** 997 (mag.).

■ ŚRODA 25 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Zabawy językiem polskim (teleturniej) 9.25 Spacery z dziadkiem (dla dzieci), **9.45** Ojczyzna-polszczyzna, **10.00** Wieczór z Jagielskim, **10.45** Bajki polskie (dla dzieci), **11.15** Trzy misie (s.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Dalecy - Bliscy (pr. public.), **12.40** Nie tylko o..., **12.55** Wieści polonijne, **13.10** Pięć minut przed gwizdkiem (film pol.), **14.10** 50 lat TVP, L jak Laskowik, T jak TEY, Z tyłu sklepu (pr. kabaretowy), **15.00** Wiadomości, **15.15** Zabawy językiem polskim (teleturniej) 15.40 Spacery z dziadkiem (dla dzieci), **16.00** Klan (s.), **16.30** Rewizja nadzwyczajna, Bitwa o handel, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Bajki polskie (dla dzieci), **18.05** Trzy misie (s.), **18.30** Magazyn sportowy, **19.15** Dobranocka; Niezwykłe przygody pod wierzbami, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Tygodnik gospodarczy, **21.15** Pięć minut przed gwizdkiem (film pol.), **22.15** Z Cetniewa po złoto (rep.), **22.35** Biesiada włoska, **23.45** Dla ciebie Polsko (rep.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Linia specjalna, **1.15** Niezwykłe przygody pod wierzbami (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Klan (s.), **2.40** Tygodnik gospodarczy, **3.10** Pięć minut przed gwizdkiem (film pol.).

TVN 7:

■ CZWARTEK 19 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Nigdy Cię nie zapomnę (ts.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamislówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.45** Porywy serca (telenowela), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Gliniarze (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s., 1/22), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Stillwatch (film USA), **22.00** Cobra (s.), **23.00** Big Brother I, **23.45** W mgnieniu oka (sci-fi film USA), **1.25** Stillwatch (film USA).

■ PIĄTEK 20 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.)), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamislówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.45** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Cobra (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Riot (film USA), **21.55** Czynnik PSI (s.), **22.55** Big Brother I, **23.40** Krzyk w ciemnościach (film USA), **1.25** Planeta Kobiet (erot. film USA).

■ SOBOTA 21 WRZEŚNIA

7.00 Telesklep, **8.00** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **8.25** Zorro (s.), **8.40** Więzień królewski (film USA), **10.30** Łamislówka (teleturniej), **11.30** Mildred Pierce (film USA), **13.35** Wojacy na medal (s.), **14.00** Dr Stefan Frank (s.), **14.55** Styl (mag.), **15.25** Czynnik PSI (s.), **16.20** Georgia Południowa (film dok.), **17.15** David Copperfield (s.), **19.05** Słoneczny patrol (s.), **20.00** Zdradliwa toń (film USA), **22.10** Kochanek ze snów (fim USA), **0.15** Big Brother I (s.), **1.00** Lustrzane odbicie (film USA).

■ NIEDZIELA 22 WRZEŚNIA

7.01 Telesklep, **8.15** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **8.40** Babylon V (s.), **9.30** Tajemnicza wyspa (s.), **9.55** Z życia gwiazd II (s.), **10.20** Najeźdźcy z bukanowego lasu (film dok.), **11.15** Dr Stefan Frank (s.), **12.05** Magiczna Miłość (film kanad.), **13.40** Rodziców nie ma w domu (s.), **14.10** Raport TVN 24 (mag.), **14.40** Drugie tysiąclecie (s. dok.), **15.25** Komando Małolat (s.), **16.20** Słoneczny patrol (s.), **17.15** David Copperfield (s.), **19.05** Zatoka szczęścia (s.), **20.00** Fałszywe oskarżenie (film USA), **21.55** Prezydencki poker (s.), **22.45** Co za tydzień, **23.15** Riot (film USA), **1.05** Fałszywe oskarżenie (film USA).

■ PONIEDZIAŁEK 23 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamislówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I (s.), **11.45** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Zatoka szczęścia (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Szalona miłość (film USA), **21.55** Medicopter 117, **22.55** Big Brother I (s.), **23.40** Zabić szpiega (film USA), **1.30** Zamknięta strefa (film USA).

■ WTOREK 24 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Merlose Place, **10.30** Łamislówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I (s.), **11.45** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.) (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Medicopter 117 (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Dar miłości (film USA), **21.55** Las Vegas (s.), **22.55** Big Brother I (s.), **23.40** Zamknięta strefa (film USA), **1.15** Portret Oscara Wilde'a (film ang.).

■ ŚRODA 25 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamislówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I (s.), **11.45** Porywy serca (s.), **12.40** Telesklep, **13.55** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Las Vegas (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Prawo i miłość (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Portret Oscara Wilde'a (film ang.), **22.20** Gliniarze, **23.20** Big Brother I (s.), **0.05** Gra w życie (film USA), **1.50** Krwawy pojedynek (film USA).

TV POLSAT 2:

■ CZWARTEK 19 WRZEŚNIA

7.05 Muzyka polska, **8.00** Piosenka na życzenie, **9.30** Kinomaniak (mag.), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Magazyn katolicki, **13.30** Kalejdoskop, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Twój lekarz (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Graczykowie (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Afficionado (pr. muz.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Afficionado (pr. muz.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.10** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.35** Świat według Kiepskich (s.), **0.05** Graczykowie (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Magazyn katolicki, **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Afficionado (pr. muz.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Bumerang (pr. public.)

■ PIĄTEK 20 WRZEŚNIA

7.05 Muzyka polska, **8.30** Piosenka na życzenie, **9.30** VIP (wydarzenia i plotki), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. satyr.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Strefa P., **13.30** Supergol (mag. sportowy), **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Zamek czarodziejów, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** 4X4 (mag. motor.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18:00** Rodzina zastępcza (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Afficionado (pr. muz.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Świat według Kiepskich (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.05** Informacje, **23.20** Graffiti, **23.30** Graczykowie (s.), **0.00** Rodzina zastępcza (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.15** TV Market, **2.30** VIP, **3.00** Świat według Kiepskich (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Budka Suflera (koncert)

■ SOBOTA 21 WRZEŚNIA

8.00 Muzyka polska, **9.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **10.00** Muzyka polska, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.00** V-max (mag.), **12.30** Kalambury (telezabawa), **13.00** Afficionado (pr. muz.), **14.00** Bumerang (pr. public.), **14.30** Zamek czarodziejów, **15.00** Muzykogranie, **15.55** TV Market, **16.10** Informacje, **16.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **17.00** Kinomaniak (mag.), **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat (talk show), **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.30** Świat według Kiepskich (s.), **20.00** Zerwane więzi (s.), **20.45** Komicy występują w Polsacie, **21.00** Graczykowie (s.), **21.30** Adam i Ewa (s.), **22.20** TV Market, **22.35** Fundacja Polsat, **23.00** Kinomaniak (mag.), **23.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.00** Rodzina zastępcza (s.), **0.30** Na każdy temat, **1.30** TV Market, **1.45** Informacje, **2.00** Magazyn Teatru Otwartego, **3.00** Świat według Kiepskich (s.), **3.30** Zerwane więzi (s.), **4.15** Graczykowie (s.), **4.45** Adam i Ewa (s.), **5.40** Kinomaniak (mag.).

■ NIEDZIELA 22 WRZEŚNIA

7.45 Muzyka polska, **8.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **9.15** Muzyka polska, **10.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.15** Kalejdoskop, **12.35** Kalambury (telezabawa), **13.00** Afficionado (pr. muz.), **14.00** Magazyn katolicki, **14.30** 4x4 (mag.), **15.00** TV Market, **15.15** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.40** Supergol (mag.), **16.10** Informacje, **16.30** Kinomaniak (mag.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat, **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.30** Afficionado (pr. muz.), **20.00** Magazyn Teatru Otwartego, **21.00** Komicy występują w Polsacie, **21.15** Afficionado (pr. muz.), **21.45** Adam i Ewa (s.), **23.00** Strefa P., **23.25** [illegible] **0.00** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.30** Fundacja Polsat, **0.45** TV Market, **1.00** Informacje, **1.15** Na każdy temat, **2.15** Afficionado (pr. muz.), **2.45** Magazyn Teatru Otwartego, **3.45** Afficionado (pr. muz.), **4.15** Adam i Ewa (s.), **5.25** Strefa P., **5.50** Zerwane więzi (s.)

■ PONIEDZIAŁEK 23 WRZEŚNIA

7.00 Muzyka polska, **8.00** Piosenka na życzenie, **9.00** Twój lekarz - magazyn, **9.15** Wystarczy chcieć (mag.), **9.30** Muzyczny Relax, **11.30** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.30** TV Market, **12.45** Komicy występują w Polsacie, **13.00** Na każdy temat, **14.00** TV Market, **14.15** Dyżurny satyryk kraju, **14.45** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.15** TV Market, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Afficionado (pr. muz.), **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Świat według Kiepskich (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Graczykowie (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Telenowela, **23.00** Rodzina zastępcza (s.), **23.25** Afficionado (pr. muz.), **0.00** Informacje, **0.15** Graffiti, **0.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Świat według Kiepskich, **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Graczykowie (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat.

■ WTOREK 2 WRZEŚNIA

7.05 Muzyka polska, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.00** TV Market, **9.15** Muzyczny Relax, **11.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.15** Komicy występują w Polsacie, **12.30** Zerwane więzi (s.), **13.15** Dyżurny satyryk kraju, **13.45** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **14.15** V-max (mag.), **14.45** Kalambury (telezabawa), **15.15** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.50** TV Market, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Supergol (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Afficionado (pr. muz.), **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Graczykowie (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Rodzina zastępcza (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.00** Informacje, **23.15** Graffiti, **23.25** Afficionado (pr. muz.), **0.00** TV Market, **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Graczykowie (s.), **2.30** Supergol, **3.00** Rodzina zastępcza (s.), **3.30** Dziennik, **21.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Zerwane więzi (s.), **5.15** TV Market, **5.30** Różowa landrynka.

■ ŚRODA 25 WRZEŚNIA

7.05 Muzyka polska, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.00** Raz, dwa, trzy (mag.), **9.30** 4x4 (mag.), **10.00** Muzyczny Relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Na każdy temat, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Bumerang (pr. public.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Świat według Kiepskich (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Rodzina zastępcza (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Afficionado (pr. muz.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.10** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.35** TV Market, **0.00** Świat według Kiepskich (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Rodzina zastępcza (s.), **2.00** 4x4 (mag.), **2.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **3.00** Afficionado (pr. muz.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

PLOTKI ✌

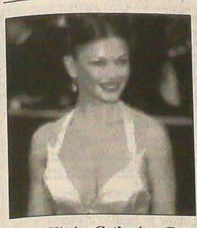

▲ Kiedy **Catherine Zeta-Jones** zapowiedziała, że opiekunkę dla swego synka, **Dylana**, zamierza znaleźć w Anglii, uzasadniła to tym, że pragnie dziecko wychowywać w duchu „tradycyjnych europejskich wartości". Ale... nie tylko w tej sprawie aktorka uznaje wyższość Starego Kontynentu. Niedawno aktorka sprowadziła z Walii do USA majstra „złotą rączkę" po to tylko, aby naprawił okna w jej hollywoodzkiej posiadłości. Jak stwierdziła, nie ma za grosz zaufania do miejscowych fachowców.

◆ Zdolności aktorskie i talent komediowy **Robina Williamsa** to rzecz oczywista dla każdego wytrawnego kinomana. O tym, że umie to wykorzystać również poza planem, a przy tym nie brakuje mu - co prawda dość specyficznego - poczucia humoru, niech przekona wszystkich poniższa historia.

Robin wyciął niedawno niezły numer swemu koledze po fachu, **Johnowi Travolcie,** z którym zresztą zna się i przyjaźni od lat. Na planie filmowym Williams przebrał się tak udanie za szofera limuzyny wożącej Travoltę, że ten niczego nie zauważył i spokojnie usiadł na tylnym siedzeniu.

Dopiero kiedy samochód ruszył, John trochę się zaniepokoił - po pierwsze jechali nie tą drogą co trzeba, po drugie kierowca zachowywał się tak, jakby był w połowie głuchy, a w połowie pijany. A kiedy dziwny szofer, wciąż jadąc, zaczął częstować swego dostojnego pasażera wódką z otwartej butelki... nastąpił punkt kulminacyjny. Travolta wyciągnął telefon i zadzwonił po pomoc.

To już Williams nie wytrzymał ze śmiechu i... pozwolił się zdemaskować. **(k)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

WYSOKĄ TEMPERATURĘ ORANŻU MOŻNA OSŁABIĆ SĄSIEDZTWEM ZIMNEJ SZAROŚCI

W kolorze dyni

Z kolorami jak z ubraniami: najważniejsza jest sztuka zestawienia. Nie ma niekorzystnych. Są - dobrze lub źle połączone. Temperaturę „gorących barw" można osłabić sąsiedztwem, granatu lub szarości.

Jesienią nadal modny będzie oranż. Kolor z pewnością piękny w przyrodzie, „trudny" w szafie. Dlaczego? Przy pomarańczowym twarz może wydawać się nieco zmęczona i blada, a włosy blond stają się bezbarwne. Ponadto oranż działa jak światło odblaskowe, bezlitośnie podkreślając to, co chciałybyśmy ukryć: każdą fałdkę, każdy kilogram nadwagi. Skoro jest taki trudny, to dlaczego stał się tak modny? Bo jest zaprzeczeniem „lodowatych szarości", które zdominowały klasykę rok temu, a dziś ich miejsce zajmują ciepłe beże, brązy, czerwienie i właśnie różne odcienie oranżu. Pomarańczowy jak każdy kolor dyskusyjny, obok którego nie można przejść obojętnie, znakomicie nadaje się do podkreślenia tego, co odróżnia klasykę sprzed roku od obecnej. Żakiety są często zastępowane dzianinowymi blezerami o linii blisko ciała. Wydłużony dekolt pozwala na wprowadzenie przy twarzy koloru korzystniejszego niż pomarańczowy. Modna jesień to bogactwo materiałów „z błyskiem i blaskiem", z których szyje się ubrania o najprostszych formach. Raz będzie to kurtka z militarnymi akcentami, ze skóry, miękkiej i lekkiej jak tkanina, innym razem błyszcząca spódnica o długości do kolan,

na którą mogą sobie jednak pozwolić tyko panie o nienagannych sylwetkach, ponieważ błyszcząca tkanina i widoczny z daleka kolor dodają krągłości. Po ostrzeżeniu, pora na zachętę: pomarańczowy da się lubić! Wysoką temperaturę oranżu można osłabić sąsiedztwem zimnej szarości. Ubiegłoroczna mała szara zyska aktualny szlif, uzupełniona rajstopami i swetrem w modnym kolorze sezonu. Gorący pomarańczowy jest również niezawodnym tłem podkreślającym szlachetność prostej formy małego, szarego płaszcza. Gdyby pomarańczowy golf i kraciastą spódnicę zastąpić szarymi, całość stała by się bura, ponura i zeszłoroczna. **(k)**

■ SMACZNEGO

Makaronowa baba

Składniki: 30 dag grubego makaronu (najlepiej rurek), 3 pomidory, 1/2 puszki kukurydzy, 2 ugotowane na twardo jajka, 1 papryka, 20 dag mąki, 10 dag margaryny, 2 łyżki śmietany, 2 żółtka, 1 jajko, sól.

Przygotowanie: Makaron ugotować al dente w lekko osolonej wodzie, odlać; z mąki, margaryny, śmietany, żółtek i soli zarobić kruche ciasto, wstawić na 2 godz. do lodówki; z pomidorów zdjąć skórkę (przedtem sparzyć je wrzątkiem), pokroić na części, zesmażyć na patelni (można dodać odrobinę wody); dodać kukurydzę oraz pokrojoną w kostkę paprykę i jajka; całość poddusić, wymieszać z makaronem; ciasto rozwałkować na cienki placek, wyłożyć w nim dno i boki wąskiej formy, pozostawić kawałek ciasta do przykrycia; na placek wyłożyć nadzienie z makaronem, przykryć ciastem, posmarować rozmąconym jajkiem; piec ok. 40 min. w 200 st. C. **(k)**

TONIK - TAJEMNICA PROSZKU JEZUITÓW

Napój na orzeźwienie

Jest popularnym bezalkoholowym napojem gazowanym z dodatkiem ekstraktów z owoców, cukru i chininy, która, choć występuje w minimalnych ilościach, wyróżnia tonik spośród innych orzeźwiających napojów, dając mu subtelną nutkę goryczki, i z którą właśnie związana jest historia toniku.

Chinina wytwarzana jest z kory rosnącego na wschodnich stokach Andów drzewa cinchon. Jego nazwa pochodzi od nazwiska żony wicekróla Peru, Anny de Chinchon, która, zapadłszy w 1638 r. na malarię, leczona była chininą. Peruwiański monarcha, przekonawszy się o wyjątkowych właściwościach chininy, załadował nią cały statek i wysłał do Europy. Na Starym Kontynencie chininę najszybciej docenili jezuici i zaczli zabierać ją z sobą na wyprawy misyjne. Stąd wkrótce przylgnęła do niej nazwa „proszek jezuitów".

Tonik wprawdzie nigdy nie stanowił lekarstwa na malarię, niemniej to właśnie z powodu malarii znalazła się w nim chinina. W połowie XIX wieku brytyjscy kolonizatorzy, naturalnie nie przyzwyczajeni do upalnego i wilgotnego klimatu Indii, masowo zapadali na tę straszną chorobę. Leczyli się proszkiem z kory chinchon. W dawkach leczniczych gorzką chininę trudno było przełknąć, więc Brytyjczycy mieszali ją z ginem i sokiem z cytryny. Z czasem napój ten stawał się coraz bardziej popularny.

Obecnie tonik zawiera śladowe jedynie ilości chininy, toteż trudno mówić o nim jako o napoju leczniczym. Gasi pragnienie i orzeźwia, najlepszy jest po lekkim schłodzeniu. Lubi również towarzystwo alkoholu. Przede wszystkim stanowi główny składnik narodowego drinka Brytyjczyków *GandT* (ginu z tonikiem). Uzyskiwany z owoców jałowca gin miał zbyt słodki smak, dlatego neutralizowano go wodą i sokiem z cytryny. Idealny stawał się dopiero w kompanii z tonikiem. Barmani używają toniku do przyrządzenia blisko 70 drinków. **(PD)**

PRZYJEMNIE PACHNĄCE, SKUTECZNIE REGENERUJĄCE

Dodatki do kąpieli

I ciału, i duszy przyda się od czasu do czasu chwila wytchnienia w kąpieli z dodatkiem olejków aromatycznych, ziół, soli morskiej, a nawet mleka i miodu.

Olejki aromatyczne

Rozmaryn, kasztanowiec i sosna - pobudzają krążenie, lawenda, rumianek, melisa i kwiaty pomarańczy - koją i uspokajają, mięta pieprzowa usuwa napięcia i odświeża, chmiel - pomaga na bezsenność, jałowiec - wzmacnia organizm. Wystarczy wlać do wanny 10-20 kropli olejku.

Zioła

Rumianek - hamuje zapalenia i uśmierza ból, krwawnik wspomaga pracę serca, mieszanka z kwiatów i traw polnych zapobiega wiotczeniu skóry, szałwia pielęgnuje skórę o otwartych porach, kwiat bzu wybiela ją i lekko ściąga, a żywokost - ujędrnia. Możesz przyrządzić wywar z ziół sypanych albo ekspresowych.

Sól

Sól morska odtruwa, wzmacnia i pobudza organizm.

Wsyp do wanny z wodą dwie garście.

Mleko lub maślanka

Kąpiele w mleku lub maślance to coś dla skóry wysuszonej - bardzo łagodnie oczyszczają i wspomagają krążenie. Potrzeba 2-3 litry mleka lub maślanki na wannę wody.

W mleku i miodzie

(dla cery suchej)

Wlej do pustej wanny litr pełnego mleka, filiżankę miodu i filiżankę soli morskiej. Spień to wszystko strumieniem wody z prysznica i dopełnij wannę ciepłą wodą. Jeśli spryskasz wodę odrobiną swoich ulubionych perfum, kąpiel będzie jeszcze przyjemniejsza.

Cytryna lub pomarańcza

Cytryna uspokaja, pomarańcza odświeża. Całą cytrynę pokrojoną w grube plastry namocz na 2-3 godziny w miseczce z zimną wodą. Plasterki wyciśnij, a wodę z cytryną przecedź przez sitko i sok wlej do wanny z wodą.

Na kąpiel pomarańczową będziesz potrzebowała 2-3 pomarańcze, z których po prostu wyciśnij sok i dodaj do kąpieli.

W błocie

(dla cery tłustej)

Włóż do wanny 1 kilogram leczniczego błota i wlej wodę. Nie kąp się więcej niż 20 minut. Potem zmyj błoto, owiń się ciepłym ręcznikiem i kocem i odpoczywaj 20 minut. Uwaga nie smaruj skóry po kąpieli kremem, by nie przeszkodzić jej w wydalaniu toksyn.

Ćwicz w wannie!

Podczas kąpieli - ćwicz! - wzmocnij mięśnie i odpręż się. **(r)**

■ WARTO WIEDZIEĆ

Nim sięgniesz po lekarstwo

Sposoby na ból

By się go pozbyć, najlepiej wyleczyć jego przyczynę. Jednak nie zawsze możesz to zrobić „od ręki". Ratuj się wtedy inaczej.

Tabletki przeciwbólowe, np. Ibuprofen czy Paracetamol, pomagają, ponieważ hamują wydzielanie w organizmie prostaglandyn - substancji, które wysyłają sygnały bólowe do mózgu. Nim sięgniesz po lekarstwa lub jeśli np. masz kłopoty z żołądkiem, wypróbuj nasze sposoby.

Boli gardło

Co trzy godziny płucz je naparem z szałwii -działa przeciwbakteryjnie i przeciwzapalnie. Łyżkę suszonych ziół zalej szklanką wrzątku. Po 10 minutach przecedź.

Pęka ci głowa

Przez 3 do 4 minut miejsce na głowie, w którym najbardziej cię boli, masuj mocno i uciskaj opuszką wskazującego palca. Już po niecałej minucie odczujesz wyraźną ulgę.

Rwie ząb

Uśmierz ból olejkiem goździkowym, który działa przeciwzapalnie, przeciwbakteryjnie i znieczulająco. Wpuść do dziury w zębie 3-4 krople olejku lub zwilż nim odrobinę waty i przyłóż do obolałego zęba.

Strajkuje żołądek

Zrób sobie ziołową herbatę z mięty pieprzowej - działa rozkurczowo, więc jest skutecznym środkiem na niestrawność. Jedną saszetkę zalej szklanką wrzącej wody.

Kłuje w uchu

Przez dwie minuty przykładaj do ucha gorący ręcznik, a następnie zimny przez dwie sekundy. Powtarzaj zabieg co kwadrans - po godzinie ból się zmniejszy.

Masz miesiączkę

Pomocna jest hydroterapia. Zrób 10-minutową aromatyczną ciepłą kąpiel z dodatkiem 6-10 kropel olejku jałowcowego. Odpręża i już po trzech minutach znacznie zmniejsza ból. **(P)**

„POLSKIE SŁOWIKI" W AMSTERDAMSKIEJ CONCERTGEBOUW

Tam występują największe sławy

Koncert w legendarnej sali koncertowej Concertgebouw w Amsterdamie będzie największym wydarzeniem rozpoczynającego się 58. sezonu artystycznego poznańskiego chóru chłopięcego „Polskie Słowiki".

Koncert w Amsterdamie planowany jest na 8 grudnia i będzie w całości rejestrowany przez jedną z holenderskich telewizji.

„Koncert ten na pewno wejdzie do historii naszego chóru, bo wyznacza najwyższy poziom artystyczny. Koncert w tej sali, to tak jakby zaśpiewać w Carnegie Hall lub w sali Czajkowskiego w moskiewskim konserwatorium. Tam, w Concertgebouw, występują największe sławy muzyki i śpiewu" - powiedział dyrektor chóru, Wojciech A. Krolopp.

Podczas koncertu w Amsterdamie chór zaśpiewa fragmenty wielkich oratoriów Bacha, Haendla i Vivaldiego, a w dalszej części - europejskie i polskie kolędy.

„Polskie Słowiki" w sezonie 2002/2003 dadzą ponad 110 koncertów; odbędą dwa miesięczne tournée: pierwsze w październiku po krajach skandynawskich i Rosji oraz na przełomie listopada i grudnia - po Francji, Holandii i Niemczech.

W grudniu na kilkanaście dni część chóru wyjedzie na kilka koncertów do USA. „Chcemy powrócić na rynek amerykański, być może znajdziemy uznanie u słynnej grupy wydawniczej Columbia" - powiedział W. A. Krolopp.

Zespół nagra nową płytę zatytułowaną „Boże Narodzenie Polskich Słowików", a koncerty chóru będą rejestrowane przez telewizję. Przygotowuje też dwa nowe utwory, których dotychczas nie miał w repertuarze: Mszę c-moll W. A. Mozarta oraz „Judę Machebeusza" G. F. Haendla.

„Polskie Słowiki" są jednym z najsłynniejszych polskich chórów chłopięcych. Zespół ma na swym koncie ponad 2000 koncertów a cappella i kilkaset z orkiestrami w Polsce i w 35 krajach czterech kontynentów. Podczas ponad 200 wyjazdów zagranicznych zespół występował w najwspanialszych salach koncertowych, od nowojorskiej Carnegie Hall, berlińskiej Filharmonii, wiedeńskiej sali Musikverein i amsterdamskiego Teatru Królewskiego Carré, po filharmonie Petersburga i Taipei, wenezuelskie Centrum Bolivara w Caracas i Victoria Hall w Singapurze.

Występów „Polskich Słowików" słuchał m.in. Jan Paweł II, b. prezydent USA Richard Nixon, królowa Belgów Fabiola i książę Boudouin.

Przez wiele lat zespół współpracował z Krzysztofem Pendereckim, realizując jego dzieła (m. in. pierwsze zagraniczne wykonanie Stabat Mater oraz liczne wykonania Pasji wg św. Łukasza pod dyrekcją kompozytora). Dwukrotnie chór występował ze światowej sławy tenorem Jose Carrerasem.

„NIEBO" I „PIANISTA" O EUROPEJSKIE NAGRODY

W gronie najlepszych

Filmy „Niebo" Toma Tykwera i „Pianista" Romana Polańskiego walczą o nominacje do Europejskich Nagród Filmowych. Europejska Akademia Filmowa ogłosiła w poniedziałek listę 37 filmów ubiegających się o nominacje. Europejskie Nagrody Filmowe zostaną wręczone 7 grudnia w Rzymie. O przyznaniu 1400 nominacji i nagród decyduje 1400-osobowa Akademia, którą tworzą europejscy reżyserzy, scenarzyści, aktorzy, producenci i dystrybutorzy.

Główne nominacje zostaną przyznane w kategoriach: Film Europejski 2002, Reżyser, Aktor, Aktorka, Scenarzysta, Operator.

W gronie filmów wytypowanych do nagród są „Niebo" Toma Tykwera - do ostatniego wspólnego scenariusza Krzysztofa Kieślowskiego i Krzysztofa Piesiewicza, oraz nagrodzony Złotą Palmą w Cannes „Pianista" Romana Polańskiego.

O nominacje walczą także m.in.: „8 kobiet" Francoisa Ozona, „All or Nothing" („Wszystko albo Nic") Mike'a Leigh, „Asterix i Obelix: Misja Kleopatra" Alaina Chabata, „Krwawa niedziela" Paula Greengrassa, „Porozmawiaj z nią" Pedro Almodovara, „Laissez- Passer" Bertranda Taverniera, „Le Fils" Jean-Pierre'a i Luca Dardenne'ów, „Lundi Matin" Otara Iosselianiego, „Człowiek bez przeszłości" Aki Kaurismaekiego, „Rosyjska arka" Aleksandra Sokurowa i „Sweet Sixteen" Kena Loacha.

BARDZIEJ BOJĄ SIĘ WŁAMANIA, NIŻ TERRORYSTÓW

Czy czują się bezpieczni?

Bardziej niż zostania przypadkową ofiarą zamachu terrorystycznego lub porachunków przestępczych Polacy boją się spacerów w najbliższej okolicy po zmroku. Najbardziej jednak obawiają się włamania do mieszkania - wynika z sondażu OBOP.

Większość Polaków (65 proc.) nie obawia się, że mogliby być przypadkową ofiarą zamachu terrorystycznego czy porachunków przestępczych. Zagrożenie takie odczuwa 31 proc. pytanych.

Częściej zamachów i porachunków obawiają się kobiety (35 proc.) niż mężczyźni (27 proc.) i częściej mieszkańcy miast (34 proc.) niż wsi (26 proc.) Zagrożenie to towarzyszy stosunkowo najczęściej bezrobotnym (38 proc.), pracownikom handlu i usług, gospodyniom domowym (po 37 proc.) oraz bardzo zainteresowanym polityką (40 proc.) Im lepsza sytuacja materialna pytanych, tym częściej zaprzeczali, że coś takiego mogłoby się im przydarzyć. Bardziej niż zostania przypadkową ofiarą zamachów terrorystycznych lub porachunków przestępczych Polacy boją się spacerowania w okolicy po zmroku.

44 proc. respondentów nie czuje się w takiej sytuacji bezpiecznie. Niewiele więcej osób (55 proc.) zapewnia jednak, że nie ma obaw przed wyjściem z domu po zmierzchu. Jednocześnie prawie tyle samo osób mówi o pełnym bezpieczeństwie (12 proc.), co o bardzo dużym poczuciu zagrożenia (13 proc.).

Najbezpieczniej w swojej okolicy czują się najmłodsi (62 proc. nastolatków i 69 proc. dwudziestolatków), osoby mieszkające na wsiach (73 proc.), ludzie z wykształceniem zasadniczym zawodowym (64 proc.), uczniowie i studenci (68 proc.) i robotnicy (62 proc.). Poczucie zagrożenia wyraźnie wzrasta w sytuacji konieczności pozostawienia pustego mieszkania np. na czas kilkudniowego wyjazdu.

W Polsce jest duże zagrożenie przestępczością - uważa dziewięciu na dziesięciu Polaków. Wśród pozostałych osób panuje przekonanie, że poziom bezpieczeństwa w Polsce jest przeciętny. Mniej niż jeden na stu pytanych uznał, że zagrożenia takiego w Polsce nie ma lub jest ono niewielkie.

PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA

Bogar o Liberdzie

Z katalogu Karla Bogara: „Bronisław Liberda - Obrazy/Grafika". Galeria NA PODDASZU Domu Dzieci i Młodzieży w Czeskim Cieszynie.

„Wystawa jubileuszowa czeskocieszyńskiego malarza Bronisława Liberdy skupia uwagę na jego malarstwie i grafice, na jego domenie ostatnich lat. Poniekąd na margines zdaje się schodzić jego twórczość ilustracyjna, chociaż utrzymuje się ona nadal w czasopismach dla dzieci. Obok doraźnej współpracy ze sceną Teatru Cieszyńskiego, trwałą uczestniczką jego życia duchowego pozostaje muzyka. Jest dla niego nieodłącznym przewodnikiem, w pracowni Liberdy bez przerwy brzmi klasyka bądź najnowsze nurty światowej muzyki poważnej. Muzyka zawsze wpływała i nadal wpływa na jego język plastyczny.

Z upływem lat coraz lepiej możemy też wnikać w wewnętrzne powiązania jego dzieła ze środowiskiem, w którym zaistniała jego rozległa, istotna działalność artystyczna. Wyrastała wśród grona kilku dalszych osobowości twórczych polskiego etnikum w Republice Czeskiej, na pograniczu państwowym, historycznym i etnicznym. W obrębie owego środowiska nie zrywano kontaktu z myślą europejską ani światową, wbrew ograniczeniom celno-paszportowym. Wspomniana działalność twórcza zawczasu uniknęła samozadowolenia czy samowystarczalności zagrażającej kulturze mniejszościowej, w dążeniu do nieograniczania się w sztuce nie przekonywało jej prowincjonalne samozadowolenie. Liberda czerpie przy tym nie tylko z podniet plastycznych, korzysta zwłaszcza z narodowego zaplecza filozoficznego. Nie zaskakuje go dlatego fala wolności z lat dziewięćdziesiątych, potrafi bowiem w niej dojrzeć jej powierzchowność, dostrzec niedojrzałość poszukującej demokracji, stwierdzić jej karykaturalność na tle rzeczywistej wolności człowieka i przyrody.

Jego dzieło jest zaprzeczeniem modnego dekoratywizmu czy pustego eksperymentowania, wyzbywania się warsztatowych umiejętności. Po pierwszym obiecującym przypływie elegencji i piękna, dostojnie odnoszących się do barwnej duchowości średniowiecznej, w której tkwią korzenie jego warsztatowego mistrzostwa w technice malarskiej, zaskakuje nas nieukrywana erotyczność, szokująca biologiczność. Skąd biorą się źródła podobnej motywacji obecnej w owym malarstwie i w grafice?

W osamotnieniu lat siedemdziesiątych do jego twórczości zaczął przenikać natarczywy sen z pogranicza podświadomości i racjonalności. Narzucał się artyście tak długo, aż ten go zaakceptował. Autor uzmysławia to sobie, znając zaś teorię Junga wie, iż podobna pozycja jest wyzwalającym rozwiązaniem życiowego rozdarcia w obecnym świecie. Na teren grafiki i malarstwa Liberdy przedostają się kolejno niektóre pierwiastki, które w jego twórczości odgrywają istotną rolę. W poniekąd uproszczonym sensie moglibyśmy zwrócić uwagę na znaczenie kolorystyki, wypróbowanej już w muzycznych strukturach malarskich obrazów z końca lat sześćdziesiątych. W nowym kontekście sięga aż po kosmiczną symbolikę. Praktyka lalkarska znalazła odbicie w schematyzowaniu i zespalaniu wprowadzanych postaci - symbolów. Kompozycja przestrzeni zaś odbija doświadczenia scenograficzne autora. Owe pierwiastki formalne są wszak przetapiane w trakcie treściowych przeobrażeń obrazów i ostatnio osiągają niespotykane natężenie.

Idzie o stan, który charakteryzuje autora od lat. Żyje on w sposób nierzucający się, pośród wartości, które społeczność na ogół odsuwa - jak powiada malarz Vladimír Komárek - na później. Wartości te pozwalają mu jednak widzieć świat nieco inaczej, niż my go widzimy... Kiedy zaś postanawia go plastycznie zobrazować, przedstawia się on - bez jego winy - bardzo groteskowo..."

tł. WŁADYSŁAW SIKORA

POLA GOJAWICZYŃSKA

ŚWIĘTA RZEKA

(55)

Jej mozolne oszczędności wynosiły trzysta koron, cały kapitał przywieziony z domu i zaoszczędzony z zarobków w biuffe. Zwierzyła się Kaczence, a Kaczenka, która z myślą o zamążpójściu sprawiła sobie taką wyprawę, na wiadomość o Waszku spoważniała niezmiernie. Jeżeli chodzi o chłopca i jego rodzinę, nie należy oszczędzać. Pierwsze wrażenie może zadecydować o wszystkim. Solidne kupcowe ze starych rodzin praskich przywiązują wielką wagę do ubioru i wyglądu.

- Nie masz być wystrojona, masz wyglądać porządnie - rzekła starsza panna. I udzieliła jej tysiąca rad i upomnień, jak ma się zachować i co mówić, aby zrobić dobre wrażenie w domu ukochanego chłopca.

Joszka pobiegła za sprawunkami. Nabyła suknię za 70 koron, kapelusz kosztował aż 40. A pantofle, rękawiczki, torebka?

Zrezygnowała tyko z palta, to przechodziło jej siły. W dzień odwiedzin myła się, czesała i stroiła od rana, choć Waszek miał zajść po nią dopiero koło piątej. Starsza panna Kaczenka spała i budziła się od czasu do czasu, mówiąc:

- Włosy gładko, gładziutko! Z przedziałem pośrodku!...

Spitrasiły w domu obiad, wzruszona Joszka nie mogła jeść. Ogarniała ją senność, oczy kleiły się. Chcąc odpędzić śpiączkę, zaparzyła czarnej kawy. Kaczenka zgromiła ją.

- Jeśli tak będzie dalej, wyciągniesz nogi.

Rzeczywiście, Joszka schudła od czasu przyjazdu, policzki jej opadły, a oczy miały ciemną obwódkę. W nowej sukience i kapeluszu wyglądała na zupełnie inną dziewczynę. Był to najmodniejszy kapelusz, ze sztywnym piórkiem wetkniętym zręcznie z boku. Miała wiele biedy z warkoczami, które nie chciały się zmieścić pod tym nakryciem głowy. Wreszcie upudrowała się.

- Co ty! - wrzasnęła Kaczenka. - Puder?

Nie, nie, z pudrem na twarzy nie idzie się do pani Matjas, co znowu. Joszka wytarła twarz. Musiały się śpieszyć, aby sprzątnąć po obiedzie, skoro kawaler miał zajść na górę. Zmęczyły się, zziajały i zadyszały. O czwartej Joszka, całkowicie ubrana, w kapeluszu, sukni, pantoflach, trzymając torebkę i rękawiczki w pogotowiu, siedziała w swojej własnej izbie jak gość na wizycie.

- Jeśli mają gmach na Dejwicach, będziesz bogaczką - rzekła Kaczenka uroczyście - w dodatku bez podziału, jedyny syn.

- Och, ja o tym nie myślę! - krzyknęła Joszka.

Gdyby kto mógł zajrzeć w jej serce, zobaczyłby, iż nie ma tam nic, prócz miłości do chłopaka - kochała pierwszą miłością, a pierwsza miłość nie zna rachub. Żałowała nawet tego czasu, który spędzi nie sama z nim, ale w obecności matki. Nie mieli się jednak gdzie podziać...

- Trudno, inaczej nie można, to jest rodzina - rzekła z powagą Kaczenka.

Punktualnie o piątej nadszedł Waszek.

- Poznajcie się - rzekła Joszka.

Potrząśnięto dłońmi w milczeniu. Kaczenka bowiem osłupiała, tak piękną stanowili parę. Uczuła zazdrość. Lecz byli tak bladzi, takie z nich dzieci były jeszcze, iż to roztkliwiało do łez. Wyjście odbyło się w nastroju uroczystym. Waszek wywiódł dziewczynę z izby jak do ślubu, a starsza panna Kaczenka składała im nawet życzenia. Oby wszystko poszło pomyślnie.

Zmierzali już do mostu, gdy Joszka krzyknęła i zawróciła, aby obejść czarną topolę na brzegu i Waszek, uśmiechając się, także okrążył drzewo.

Pani Matjasowa oczekiwała ich przy nakrytym stole. Przygotowała kawę i placuszki drożdżowe, a teraz w wełnianej sukni i niebieskim fartuchu uplasowała się na przeciw okna. Gdy syn uczynił jej wyznanie, musiała się dobrze namęczyć, nim zgodziła się, aby przyprowadził swą wybrankę. Irytowała się nieraz, iż chłopak nie czuje nic do dziewcząt, lecz gdy wreszcie trafił na swoją, przestraszyła się. Nie pisnęła ani słówka, pomyślała bowiem, że lepiej się stanie, gdy będzie ich miała na oku. Dlatego też zgodziła się, aby syn przyprowadził wybrankę swego serca i teraz oczekiwała, patrząc to w okno, to na fotografie rodzinne, które ze względu na okoliczności, w jakich były robione, śluby, chrzty, komunie, pobór do wojska - przywodziły na myśl ważne i rzewne chwile życia.

Nagle furtka skrzypnęła, pies zaszczekał i umilkł, pani Matjasowa ujrzała młodą parę kroczącą ścieżką do domu, wśród chochołów słomianych kryjących krzewy różane. I w tej chwili jakieś rozdzierające uczucie przeszyło jej pierś, jakby właśnie traciła syna i oddawała go tej obcej, zdejmując pospiesznie fartuch matka niezawodnym spojrzeniem oceniła ubiór dziewczyny: to nie było kupowane u Kyndza, gdzie obsprawują się poważne rodziny praskie. Ani szyte w domu lub u zaprzyjaźnionej krawcowej. Joszka wyglądała tak szykownie w swoim lichym i tanim stroju, iż pani Matjas ujrzała nagle jak żywo wielkie sklepy na Placu Wacława, gdzie bezwstydnie prezentują jedwabną bieliznę, kusząc młode dziewczyny do nieskromnego zbytku. Także i Joszka, widząc przedtem z dala na targowisku grubą jejmość opatuloną w kaftany i chustki, nie poznała w tej kobiecie przystrojonej w poważną wełnianą suknię spiętą pod szyją złotą broszką, o ciemnych włosach i piwnych bystrych oczach - matki Waszka. I wszyscy troje, czerwieni z pomieszania, z sercami mocno bijącymi, bąkali słowa powitania, starając się nie wydać z niepokoju, udręki i skrępowania.

Potem nastąpiły coraz większe zdumienia i rozczarowania, podczas gdy siedzieli przy kawie i z rzadka bąkali słowa o pogodzie, urodzaju i cenach żywności. Widząc cieniutką porcelanową zastawę na stole, haftowany obrus i srebrne łyżeczki, Joszka bladła, jakby każdy przedmiot oddalał od niej Waszka na zawsze. Zaraz po pierwszych słowach dziewczyny pani Matjas nadstawiała uszu. Aczkolwiek Joszka władała czeskim swobodnie, rodowita Czeszka i mieszkanka starej Pragi drgnęła, podchwyciwszy obcy akcent w swojej rodzimej mowie.

- Cudzoziemka! - Syn nie powiedział jej nic o dziewczynie, tylko, że to córka hutnika. Pani Matjas wyobrażała sobie, że dziewczyna siedzi w mieście u krewniaków i zdrętwiała, posłyszawszy o biuffe. Dziewczyna z biuffe! Samotna! Mieszkająca z drugą na poddaszu!... Jej pierś ściśnięta stanikiem falowała, postanowienie zapadło od razu.

Gdy dziewczyna wyjdzie, rozmówi się z synem i przetnie to, póki czas. Ale w następnej chwili, rzuciwszy okiem na twarz jedynaka, matka doznała innego, rozdzierającego uczucia: widząc jego rozradowanie, uczuła litość. (cdn.)

■ kronika rodzinna

Dziś 19 września 2002 r. obchodziłby swoje 80-te urodziny nasz Drogi

śp. BOGUSŁAW DUDA

z Cierlicka. W czerwcu br. minęła 7. rocznica Jego śmierci. Wszystkim, którzy Go znali i wspomną z nami Tego szlachetnego człowieka dziękują najbliżsi. OL-355

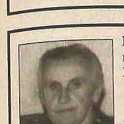

Dnia 18. 9. 2002 minęła 10. rocznica zgonu naszej Kochanej Żony, Mamusi i Babci

śp. MARII NOWAKOWEJ

Wspomina mąż i dzieci z rodzinami. RK-181

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

OJCA

Panu Markowi Słowiaczkowi oraz najbliższej Rodzinie składa Rada Kongresu Polaków w RC. OL-359

Pragniemy tą drogą podziękować wszystkim krewnym, znajomym oraz współpracownikom za złożone nam wyrazy współczucia i liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. inż. JERZEGO ZAKRZEWSKIEGO

Dziękujemy również ks. Kożusznikowi za słowa pociechy. Zasmucona rodzina. OL-358

W głębokim żalu pogrążeni podajemy wszystkim przyjaciołom i znajomym smutną wiadomość, że zmarła nasza Kochana Siostra, Szwagierka, Ciocia, emerytowana kierowniczka sklepu spożywczego

śp. MARIA PILCHOWA

z Karwiny-Nowego Miasta. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 20. 9. 2002 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Orłowej 1. W smutku pogrążona rodzina. RK-183

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 16. 9. 2002 zmarł w wieku niespełna 51 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek

śp. PIOTR SŁOWIACZEK

Pożegnanie Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 20. 9. 2002 o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Jabłonkowie. Zasmucona rodzina. O-114

■ teatr

SCENA POLSKA - WĘDRYNIA: - Kolacja dla głupca (19, godz. 19.00, gr. WEP-1).

SCENA CZESKA - HLUCZYN: - „Neználkovy příhody" (19, godz. 9.00, 11.15)

■ kina

KARWINA - Centrum: Straszydła z. o. o. (19, 20, godz. 15.30), Blade II (19, 20, godz. 17.45), Niewierna (19, 20, godz. 20.00), **Reflex**: Austin Powers - Goldmember (19, 20, godz. 20.00), Wiadomości z wyspy (19, 20, godz. 17.00), **EX**: Nazywam się Sam (19, 20, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Centrum**: Crossroads (20, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC-Kosmos**: Narzeczona przez internet (19, 20, godz. 17.30).

■ wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Galeria: „Widoki na Cieszyn". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Muzeum Tragedii Żywocickiej** - Do 31. 12. wystawa: „Modele techniki wojskowej". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW** - stała ekspozycja - „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Do 6. 1. 2003 wystawa: A. Szpyrc „Jabłonków na szkle malowany". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HT i MIASTA TRZYŃCA - wystawa „Nieme drzewo - przyjaciel człowieka". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

▲ „Od epoki kamienia łupanego do epoki słowiańskich grodzisk". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

GALERIA ZAMKOWA „Chagall": Do 23. 9. wystawa grupy TRASA. Otwarte: po-pt: 9-19, so: 9-18, nie: 9-12.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie - sala wystaw: wystawa „Wspomnienia o starej Karwinie". Otwarte: po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8-14.30.

■ co, gdzie, kiedy

ORŁOWA-PORĘBA i PIETWAŁD - MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na wykopki w sobotę 21. 9. o godz. 15.00 do świetlicy Koła. W programie: Chór Nauczycieli Polskich.

KARWINA-HENRYK - MK PZKO zaprasza na prelekcję p. C. Gila pt.: „Antyoksydanty" do Domu PZKO-Frysztat w piątek 20. 9. o godz. 16.00.

KARWINA-RAJ - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę jubileuszową robót ręcznych w sobotę 21. 9. oraz w niedzielę 22. 9. od godz. 9.00 do 17.00 do Domu PZKO. Na miejscu bufet domowy i loteria.

KARWINA-FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza w niedzielę 22. 9. o godz. 16.00 do frysztackiego Domu PZKO na „Pożegnanie lata". W programie występ kapeli „Nowina" z Jabłonkowa i smażenie „stryków".

▲ Klub Propozycji zaprasza we wtorek 24. 9. o godz. 17.00 do frysztackiego Domu PZKO na prelekcję p. Józefa Kuli „Start do wieczności" z okazji 70. rocznicy tragicznej śmierci lotników polskich Żwirki i Wigury.

KARWINA-DARKÓW - MK PZKO zaprasza na „Pożegnanie lata" połączone ze smażeniem „stryków" w niedzielę 22. 9. o godz. 15.00 do świetlicy PZKO.

STONAWA - Klub 99 organizuje mecz seniorów Dolanie - Gorole w piątek 20. 9. o godz. 16.30 na boisku KS Stonawa.

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe we czwartek 19. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

UWAGA „Beer-CUP"! odbędzie się 21. 9. w Bystrzycy. Prezentacja - 8.15-8.45. Zgłoszenia przyjmouje do 19. 9. Antoni Łacek. Startowne - 50,- Kč od osoby. Zgłoszenia i ma miejscu.

PTTS „BŚ" zaprasza na wycieczkę turystyczną i festyn MSz na Bagińcu w sobotę 21. 9. Rejestracja od godz. 13.00-15.00 przy byłej szkole.

▲ Zaprasza na krajoznawczą wycieczkę kolarską „Pietwałd i okolica" dnia 22. 9. Start (i meta) o godz. 10.20 przed dworcem kolejowym w Hawierzowie. Trasa według pogody od 20 do 30 km ze zwiedzeniem muzeum. Informacje B. Fukała nr. tel.: 069-6349979.

■ Podziękowanie

Komitet Organizacyjny Obchodów 70-lecia Katastrofy Lotniczej Żwirki i Wigury, dziękuje wszystkim, którzy swą pracą i inicjatywą przyczynili się do pomyślnego przebiegu Uroczystości Wspomnieniowej na Kościelcu w sobotę dnia 14. 9. br. Dziękujemy gospodarzom imprezy - zarządowi i członkom Miejscowego Koła PZKO, zarządowi i pracownikom Gminy Cierlicko, harcerzom w służbie porządkowej, chórzystom połączonych chórów ZŚM - PZKO oraz ich dyrygentom, wszystkim za wzorowe wypełnienie przydzielonych zadań. Na wyróżnienie zasługuje również oddział Armii Czeskiej, który starał się o zapewnienie wyżywienia wszystkich umundurowanych uczestników imprezy łącznie z żołnierzami reprezentacji Polskich Sił Lotniczych.

Za Komitet Organizacyjny
Z. Stopa prezes ZG PZKO
W Cz. Cieszynie, 16. 9. 2002

■ usługi

ODNAWIANIE WANIEN łazienkowych. Tel.: 0048-32-3849198. OL-356

Wyprzedaż wydawnictw PZKO

Informujemy członków organizacji polskich, szkoły i wszystkich zainteresowanych, że w sekretariacie ZG PZKO w Cz. Cieszynie, ul. Strzelnicza 28, przebiegnie od 25 września do 4 października br. w godzinach urzędowych wyprzedaż wydawnictw PZKO i literatury pięknej po cenach symbolicznych.

Będzie można m.in. nabyć Kalendarze Śląskie z lat 90., niektóre biuletyny Sekcji Folklorystycznej, Sekcji Historii Regionu, SLA, foldery, programy zespołów, śpiewniki, komplety roczników i pojedyncze numery „Zwrotu", Almanachy Polonii z lat 90., literaturę piękną itp. Szczegółowy spis pozycji wraz z ceną dostępny jest na internecie - www.PZKO.cz.

Zachęcamy do skorzystania z okazji! **Sekretariat ZG PZKO**

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 19 WRZEŚNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Telezakupy
8.45 Kundle i reszta (s. anim.)
9.10 Budzik (dla dzieci)
9.40 Słodkie zmartwienia (s.)
10.05 Film fabularny
12.00 Wiadomości
12.20 Horyzonty
12.45 Klan (s.)
13.15 Co się stało z „Hindenburgiem"? (film dok.)
14.00 Czarny serial: Tor
14.30 Negocjator
15.00 Wiadomości
15.10 Wyprzedzić chorobę
15.30 Kobiety Białego Domu: Nancy Reagan (s. dok.)
15.40 Babiniec (pr. katol.)
16.10 Rower Błażeja
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.40 Plebania (s.)
18.10 Na żywo (widowisko public.)
19.00 Wieczorynka: Przygody szewczyka Grzesia (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.15 Poker z mafią (s.)
21.35 Sprawa dla reportera
22.10 Tygodnik polityczny Jedynki
23.00 Monitor Wiadomości, sport
23.25 Pegaz
23.55 Klan (s.).

■ TVP 2:

7.15 Złotopolscy (s.)
7.40 Dwójka Dzieciom: Bajki Bolka i Lolka, Reksio
8.00 Cena życia (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie
10.30 Podróż przez Amerykę Południową (serial dok.)
11.30 Na południe od Polski (rep.)
12.00 Gala Lata z Radiem 2002
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.55 Puchar UEFA: Primoje Słowenia - Wisła Kraków (s.)
16.55 Puchar UEFA: Servette FC - Amica Wronki
18.55 Puchar UEFA: Legia Warszawa - Utrecht
23.00 Panorama
23.15 Sport - telegram
23.35 Zakręty losu (film kostium.)
1.30 Świat obok nas.

■ TV KATOWICE:

6.30 Kostek (s.), **7.00** Rycerze Królestwa Owadów (s. anim.), **7.25** Selena i złote serca (s.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Z życia Kościoła (mag.), **8.45** Gość dnia, **9.00** Klasyczne samochody (s. dok.), **9.30** Kurier, **9.40** Słoneczny patrol (s.), **10.30** Kurier, **10.45** Telekurier, **16.00** Weekend w ... Tarnowskich Górach (mag.), **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Telemotor sport, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.45** Weekend w... (mag.), **19.30** Kurier sportowy, **19.45** Rozmowa dnia, **11.15** Gość dnia, **11.45** 50 lat TVP - z archiwum rozrywki, **12.15** To jest temat (cykl rep.), **12.35** Jabłko Newtona (s. dok.), **13.50** Agrobiznes (mag.), **14.00** Opozycja Stacja PRL, **14.30** Kurier, **14.45** Eurotel (mag.), **15.00** Cyrkowcy(s.), **15.45** Aktualności, **16.00** Megazynek (mag.), **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Magazyn sportowy, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.45** Weekend w... Katowicach (mag.), **19.30** Kurier sportowy, **19.45** Rozmowa dnia, **20.00** Telekurier (mag.), **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** Patrol Trójki (mag.), **23.00** Po trupach (film USA).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Pokemon 3 (s. anim.), **7.25** Psotny Bill (s. anim.), **7.50** Strażnik Teksasu (s.), **8.45** Roswell: w kręgu tajemnic (s.), **9.40** Rozwód po amerykańsku (s.), **10.10** Macie co chcecie (s.), **10.40** Życiowa szansa, **11.30** Adam i Ewa (s.), **12.00** Serca na rozdrożu (s.), **12.45** Z głową w chmurach (s.), **13.40** Hitmania, **14.35** Pokemon 3 (s. anim.), **15.00** Miodowe lata 7 (s.), **15.45** Informacje, **16.05** Adam i Ewa (s.), **16.35** Serca na rozdrożu (s.), **17.20** Strażnik Teksasu (s.), **18.15** BAR (widowisko rozryw.), **18.45** Informacje **19.15** Rosyjska ruletka (s.), **20.05** BAR (widowisko rozryw.), **20.45** Samo życie (s.), **21.15** Z archiwum X (s.), **21.30** Losowanie Lotto, **22.15** Ally McBeal 3 (s.), **23.10** Informacje, **23.30** Graffiti, **23.40** Bunt (film USA).

PIĄTEK 20 WRZEŚNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Telezakupy
8.45 Tęczowe rybki (s. anim.)
9.10 Jedyneczka
9.40 Przygody Ośliczki Tosi (s. anim.)
10.00 Pan Złota Rączka (s.)
10.50 Po-Lan-Yah - Tu mieszka Bóg (s. dokumentalny)
12.00 Wiadomości
12.20 Czas relaksu
12.45 Plebania (s.)
13.50 Program edukacyjny
14.15 Podróże małe i duże: Świat Majów - Rozkwit i upadek (s. dok.)
14.35 Laboratorium (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Sprawa dla reportera
16.05 Raj (pr. katol.)
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.40 Plebania (s.)
18.05 Randka w ciemno (zabawa quizowa)
18.45 Jaka to melodia? (quiz)
19.15 Wieczorynka: Przygody Rozbójnika Rumcajsa (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Spotkanie z Afryką (film USA)
21.55 Joanna d`Arc (s.)
23.00 Monitor Wiadomości, sport
23.40 Gnoje (film pol.)
1.05 W obecności klauna (film szwedz.-duński)
3.05 Sprawiedliwość na 18 kołach (s.).

■ TVP 2:

7.05 Złotopolscy (s.)
7.30 Dwójka Dzieciom: Bajki Bolka i Lolka, Reksio
7.50 Cena życia (s.)
8.40 Pytanie na śniadanie
10.15 Pogromcy fal (s.)
11.45 Krajobraz Polski
12.00 Andrzej Cierniewski i przyjaciele
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.00 Radio Romans (s.)
14.30 Wokół nas: Na razie w porządku, mamo
15.15 Ojczyzna-polszczyzna
15.30 Nera, księżniczka Oceanii (s. anim.)
16.00 Panorama
16.25 Stawiam na Tolka Banana (s.)
17.10 Jazda kulturalna (mag.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 50 lat TVP: Daleko od szosy (s.)
20.25 Kabaret Starszej Pani: Gala urodzinowa Ireny Kwiatkowskiej
21.15 Wieczór z Jagielskim
22.00 Panorama
22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka
23.10 Dwie matki (film ang.)
0.55 Rytualny taniec (film kanad.).

■ TV KATOWICE:

6.30 Kostek, **7.25** Selena i złote serca (s.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Studio TV Katowice, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Życie obok nas (s.), **9.40** Słoneczny patrol (s.), **10.45** Telekurier (mag.), **11.15** Gość dnia, **11.45** 50 lat TVP - z archiwum rozrywki, **12.15** To jest temat (cykl rep.), **12.35** Orient Express (film dok.), **13.45** Agrobiznes (mag.), **14.00** Środek Europy: Małe ojczyzny (film dok.), **14.45** Eurotel (mag.), **15.00** Cyrkowcy (s.), **15.45** Aktualności, **16.00** Studio TV Katowice, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Złoty pilot (teleturniej), **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.45** Magazyn kulturalny, **19.30** Kurier sportowy, **19.45** Rozmowa dnia, **19.55** Rozwiązanie pytania (teleturniej), **20.00** Telekurier (mag.), **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **23.00** Posłaniec (film ang.).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Pokemon 3 (s. anim.), **7.25** Kosmiczne wojny 2 (s. anim.), **7.50** Strażnik Teksasu (s.), **8.45** Asy z klasy (s.), **9.40** Samo życie (s.), **10.10** Rozwód po amerykańsku (s.), **10.40** Rosyjska ruletka (s.), **11.30** Adam i Ewa (s.), **12.00** Serca na rozdrożu (s.), **12.45** Z głową w chmurach (s.), **13.45** Muzykogranie, **14.45** Pokemon 3 (s. anim.), **15.15** Graczykowie czyli Buła i spóła (s.), **15.45** Informacje, **16.05** Adam i Ewa (s.), **16.35** Serca na rozdrożu (s.), **17.20** Strażnik Teksasu (s.), **18.15** BAR (widowisko rozryw.), **18.45** Informacje**19.15** Życiowa szansa, **20.05** BAR (widowisko rozryw.), **20.45** Miodowe lata 7 (s.), **21.30** Losowanie Lotto, **21.35** Ostatni ninja (film USA), **23.00** Informacje, **23.20** Graffiti, **23.30** Nie tacy jak my (horror USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ **GŁOS LUDU** ✦ W Vydavatelství OLZA - Wydawnictwie OLZA, s.r.o. wydaje Kongres Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", P.O. BOX 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrawa ✦ Redaktor naczelny: Henryka Bittmar ✦ Zastępca: Bogusław Krzyżanek ✦ Telefony: centrala 6607111, sekretariat 6607252 (i fax), dział sportowy 6607258, redaktorzy 6607242, 6607249, 6607256, e-mail: glosludu@ostrava.cz ✦ Filia redakcji: ul. Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, tel. 0659/731766, e-mail: glosludu@silesnet.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613 ✦ Adres wydawnictwa: Vydavatelství OLZA - Wydawnictwo OLZA, s.r.o., Čapka 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 48396761, e-mail: olza@silesnet.cz ✦ Ogłoszenia przyjmowane są w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie; w Biurze Ogłoszeń Wydawnictwa „OLZA", przy ulicy Čapka 200/7 w Cz. Cieszynie w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.30; dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia. ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ✦ Miejsce wydania: Ostrawa ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Předplatné tisku, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia: tel. 05/41 23 32 32, fax: 05/41 61 61 60, e-mail: abocentrum@pns.cz; reklamacje: 0800 - 171 181. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o., ✦ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa ✦ Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 19 WRZEŚNIA

■ TC 1:

5.00 Europa dziś
5.35 Świat filmu animowanego
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 W jaki sposób...
10.00 Gospodarstwo lodowe (film franc.)
11.45 Tygodnik kulturalny
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.40 Jasnoniebieski świat
14.10 Na pływalni z Garry Kasparowem
14.35 Mozaika europejska
14.50 Doteki niebezpieczeństwa (s. dok.)
15.20 Bajka z szafranowej łąki (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Czarujące przedszkole
16.35 Labirynt
17.05 Game Page (gry komputerowe)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Ten, kto cię chroni (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Salsa (film franc.)
21.50 Reportaże TV Ostrawa
22.15 Wydarzenia, Komentarze
22.45 Bramki, punkty, sekundy
22.50 Fatalne chwile (Krásné Březno 1945)
23.10 Wszyscy mężczyźni burmistrza III (s.)
23.35 Hotel Herbich (s., 1/13)
0.35 Wydarzenia w świecie
0.45 Film na życzenie (powtórzenie zwycięskiego filmu)
2.10 Szczęście domowe
2.40 Dokument o mniejszości narodowej
3.00 Ming, Maggie, Wang...
3.15 Mogliśmy żyć razem
3.35 Nie udana asymilacja Czerwuisza.

■ TC 2:

5.05 Obiektyw
5.30 Przygody nauki i techniki
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Jasnoniebieski świat
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Mistrzowskie dzieła ze zbiorów czeskich
12.00 Euronews
12.25 Rodzina z obowiązkiem szkolnym
12.35 Meduza
13.05 Na środku drogi (dok.)
13.35 Ming, Maggie, Wang...
13.55 Ekofilm 2001
15.15 Petr Hapka
16.15 Co mogę dla siebie uczynić, czyli Jak być przez całe życie kobietą
16.20 Klucz (mag.)
16.50 Stulecie filmu (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.50 Skarby świata
19.30 Dolomitenmann 2001 (dok.)
20.00 Radiacja na sprzedaż (dok.)
20.30 AC Sparta Praga - Sziroki Brijeg (Bosna)
22.35 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
22.50 Bojownicy (film ang.)
0.50 Petr Bezruč (bez gwarancji)
1.45 Pink: Missundaztood (muz.)
2.25 Godziny nadliczbowe
2.40 Wydarzenia, Komentarze.

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **8.55** Biały słoń - symbol siły i sławy (dok.), **9.50** Candleshoe (film USA), **11.30** Knots Landing (s.), **12.25** Luz Maria (s.), **13.15** Mallorca (s.), **14.05** Yago, syn dżungli (s.), **14.50** Świat Dawsona III (s., 1/23), **15.40** Portowe gliony III (s.), **16.30** 18 kół sprawiedliwości II (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionów, **17.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.30** Prognoza pogody, **18.35** Kobra 11 II (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Był sobie pewien gliniarz III - Major Maisner i tańczący smok! (kom. czes.), **21.40** Kocioł, **22.30** Długie spadanie (thriller USA), **0.20** Znów na świecie (s.), **1.05** Playboy nocą (s. erot.), **2.30** Kocioł, **3.15** Blagierzy, **4.20** „A" (talk show), **5.00** Karuzela (teleturniej).

■ PRIMA:

8.00 Cześć, wujku lekarzu I (s.), **8.50** Wspaniali i bogaci (s.), **9.40** Czarodziejki II (s.), **10.25** Prima jazda - godzina gwiazd, **11.45** Delikatne szczęki (dok. przyrod.), **12.20** Kobieta prawa II (s.), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Kojak V (s.), **15.45** Dr Stefan Frank I (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna (talk show), **18.50** Prima TV, **19.00** Dziennik, **19.15** Wszyscy kochają Raymonda III (s.), **19.45** Miś Jogi (s. anim.), **19.55** Godzina decyzji (film niem.), **21.40** Gorączka I (s.), **22.40** Żonaty z zobowiązaniami (s.), **23.10** W imieniu prawa (s.), **24.00** Na temat!, **0.05** Bożek miłości (s.), **0.45** Sauna.

PIĄTEK 20 WRZEŚNIA

■ TC 1:

5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Reportaże TV Ostrawa
9.30 Między niebem a ziemią
10.00 Terytorium białych królów (s.)
10.50 Szczęście domowe
11.20 Piękne miasta
11.45 Fatalne chwile (Krásné Březno 1945)
12.00 Wiadomości
12.10 Doktor Quinn V (s.)
13.00 Cień (bajka)
14.00 Śpiewnik domowy
14.05 „Slovácko sa nesúdí" (s.)
14.40 Telefon story (Bakalarze 1997)
15.05 Nasza wieś
15.25 Następnym razem u was
16.00 Wiadomości
16.05 Czarownice z obowiązkiem szkolnym (s.)
16.30 Star Trek I (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Vrať se do hrobu!" (kom. czes.)
21.45 Taxi, proszę! (pr. rozryw.)
22.10 Wiadomości
22.18 Bramki, punkty, sekundy
22.25 Jednostka specjalna (film franc.)
0.10 Wydarzenia w świecie
0.20 Szaleję za tobą V (s.)
0.45 Star Trek I (s.)
1.35 Petr Hapka (dok.)
2.30 Fatalne chwile
2.45 Piękne zguby
3.15 Kula Ziemska.

■ TC 2:

5.10 Na tropie
5.35 Ekofilm 2001
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 W krainie faraonów (s. dok.)
8.50 Może to być i wasze dziecko
9.00 Dzień doby z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.00 Euronews
12.45 Stulecie filmu (s. dok.)
14.05 Labirynt
14.35 TV Edukacyjna
15.15 Animals
15.30 Gorodok (skecze)
15.55 Wszyscy mężczyźni burmistrza III (s.)
16.15 Na tropie
16.40 Przygody nauki i techniki
17.10 Oblicza kultury światowej (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.50 Trzymaj się!
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Magazyn Ligi Mistrzów
20.00 Europejczycy : Marko Pagacznik
21.00 W cztery oczy
21.30 GEN - galeria elity narodu
21.45 Mistrzowskie dzieła ze zbiorów czeskich
21.55 Starty (filmy anim.)
22.15 Śladami wampiryzmu
23.15 Bette Midler w Las Vegas II
0.05 Piękne miasta: Podziebrady
0.30 Gorodok (skecze)
1.10 Styl Kabo Moda 2002
1.35 Kurt Edelhagen Big Band
2.15 Kobiecy głos (s.).

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **8.55** Goryle z serca ciemności (dok.), **9.50** Szalona jazda (film USA), **11.40** Knots Landing (s.), **12.35** Luz Maria (s.), **13.25** Mallorca (s.), **13.55** Yago, syn dżungli (s.), **14.50** Świat Dawsona III (s.), **15.40** Portowe gliny III (s.), **16.30** 18 kół sprawiedliwości II (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionu, **17.30** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.30** Prognoza pogody, **18.35** Kobra 11 II (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Chcesz zostać milionerem?, **20.50** Do-Re-Mi, **21.50** Prask!, **22.35** Showgirls (film USA), **0.55** Sekta (horror włos.), **3.20** Prask!, **4.20** Zaryzykuj! (teleturniej).

■ PRIMA:

8.00 Cześć, wujku doktorze! I (s.), **8.50** Wspaniali i bogaci (s.), **9.40** Czarodziejki II (s.), **10.25** Prima jazda - godzina gwiazd, **11.35** Najszybszy czworonogi drapieżnik (dok. przyrod.), **12.10** Kobieta prawa II (s.), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Kojak V (s.), **15.45** Dr Stefan Frank I (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli ..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna, **18.50** Prima TV, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Wszyscy kochają Raymonda III (s.), **19.45** Miś Jogi (s. anim.), **19.55** Big Ben II (s.), **21.40** Przerażenie (thriller USA), **23.50** Na temat!, **23.55** Pensacola - Złote skrzydła III (s.), **0.40** Sportmix, **1.00** Sauna.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

OSTATNIE PRZYGOTOWANIA SIATKARZY PRZED MŚ

Stan zdrowia daleki od ideału

Po dwóch meczach z Hiszpanią - 3:1 w Kędzierzynie i 1:3 w Opolu trener reprezentacji siatkarzy Waldemar Wspaniały powołał dwunastoosobową kadrę na mistrzostwa świata, które rozegrane zostaną na przełomie września i października w Argentynie. Nie wszyscy obserwatorzy są zachwyceni aktualną formą biało-czerwonych. Wielu uważa mianowice, iż Polacy są przed najważniejszą imprezą tego sezonu po prostu przemęczeni - rozgrywki ligowe, konfrontacja z najlepszymi w Lidze Światowej. Z tego też powodu biorą się obecne kontuzje w kadrze, komplikujące sprawę przygotowań przed wyjazdem do Argentyny.

Były lekarz kadry dr Wiesław Maroń uważa, za jeżeli kilku podstawowym graczom z obecnej kadry siatkarzy nie pozwoli się odpocząć, to z tym pokoleniem niczego wielkiego się nie osiągnie. Z Wiesławem Maroniem - obecnie ordynatorem Oddziału Urazowo-Ortopedycznego szpitala w Pszczynie rozmawia dziennikarz Polskiej Agencji Prasowej.

■ **Z przygotowań i wyjazdu na mistrzostwa świata zrezygnowali Rafał Musielak i Robert Szczerbaniuk, narzekający na stany zwyrodnieniowe kolan. Pierwszemu lekarz powiedział albo gra, albo zdrowie. Inni zawodnicy stoją też przed takimi dramatycznymi wyborami. Czym są dla siatkarza kolana?**

- Staw kolanowy, obok skokowego, w takim sporcie jak siatkówka, poddawany jest największym obciążeniom. Setki, tysiące razy wykonywane w jednym tempie i czasie skoki przez ileś lat muszą odbić się na podstawowym elemencie stawu, chrząstce stawowej. Wiąże się to następnie z niewydolnością i długim okresem leczenia. Urazy stawów kolanowych są ostre lub przewlekłe. Na przykładzie kilku zawodników mogę powiedzieć, że takie leczenie powinno trwać około roku.

■ **Proszę mi pokazać prezesa klubu, który zgodzi się udzielić tak długiego urlopu zdrowotnego. Poza tym dochodzą obowiązki wobec kadry w sparingach, zgrupowaniach, mistrzostwach i Lidze Światowej. Prezesi ze sponsorami płacą i wymagają... .**

- To jest problem. Współczesny sport opiera się w coraz większym stopniu na sponsorach. Nie można zrezygnować z ich pieniędzy. Z drugiej strony chodzi o zdrowie zawodników. Jeżeli sześciusiedmiu podstawowych graczy z obecnej reprezentacji nie dostanie porządnego urlopu, czasu na autentyczny odpoczynek, to z tą ekipą niczego wielkiego nie osiągniemy.

■ **Na czym miałby polegać ten odpoczynek?**

- Po zakończeniu rozgrywek Polskiej Ligi Siatkówki w sezonie 2002/2003 wspomniani zawodnicy muszą otrzymać trzy-cztery miesiące urlopu. Nie mogą grać w Lidze Światowej, ponieważ leczenie nie powinno polegać na doraźnych zabiegach czy medycznych konsultacjach, które nie zastąpią pobytu w dobrej klasie ośrodku rehabilitacyjnym. Oni muszą wyjechać, zregenerować siły. Zawodnikom trzeba dać dużo luzu i odpoczynku. Mój pomysł zresztą był taki, żeby miało to miejsce już w tym roku i aby rzetelnie nabrać sił do mistrzostw świata w Argentynie.

■ **Dlaczego tak się nie stało?**

- To już pytanie nie do mnie. Odszedłem z pracy z kadrą seniorów w lipcu 2001 roku po zwolnieniu trenerów Ryszarda Boska i Wojciecha Drzyzgi. Jednak kontaktu z siatkówką nie straciłem. Byłem z reprezentacją juniorów w rozgrywanych w sierpniu w Cetniewie i Pucku, mistrzostwach Europy juniorów.

Po poniedziałkowym meczu w Opolu zawodnicy otrzymali kilkadziesiąt godzin wolnego na spotkanie z rodzinami. Wczoraj spotkali się na kolejnym, krótkim zgrupowaniu w Spale. W niedzielę wieczorem planowany jest odlot do Argentyny. Rywalami Polaków w grupie B (Santa Fe) będą broniący tytułu mistrzowskiego Włosi oraz Kanadyjczycy i Chorwaci. W reprezentacji jest czterech zawodników mistrza Polski Mostostalu Azotów Kędzierzyna Koźla, po dwóch wicemistrza kraju Galaxii Pamapolu AZS-u Częstochowy oraz beniaminka ekstraklasy KP Polskiej Energii Sosnowiec. Po jednym zawodniku mają w reprezentacji brązowy medalista mistrzostw Polski Skra Bełchatów, Panathinaikos Ateny, Sempre Volley Padwa i Alimentari Sardi Cagliari.

Reprezentacja siatkarzy na mistrzostwa świata w Argentynie: rozgrywający: Paweł Zagumny (Sempre Volley Padwa), Grzegorz Wagner (KP Polska Energia Sosnowiec), środkowi: Marcin Nowak (KP Polska Energia), Jarosław Stancelewski (Mostostal Azoty Kędzierzyn Koźle), Arkadiusz Gołaś (Galaxia Pamapol AZS Częstochowa), przyjmujący: Dawid Murek (Panathinaikos Ateny), Sebastian Świderski (Mostostal Azoty), Piotr Gruszka (Alimentari Sardi Cagliari), Wojciech Serafin (Mostostal Azoty), atakujący: Paweł Papke (Mostostal Azoty), Robert Prygiel (Skra Bełchatów), libero Krzysztof Ignaczak (Galaxia Pamapol AZS).

(PAP)

DONIESIENIA Z NASZEGO TERENU

● **PIŁKA NOŻNA - MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Sj Pietwałd - V. Bogumin 2:1, F. Orłowa - Datynie Dolne 2:1, FK Hawierzów - Sn Orłowa 6:1, SKF Hawierzów - L. Łąki 2:0 (Sudanovský, Stebel), B. Rychwałd - Sucha Górna 0:3, FK Cierlicko - Orłowa Poręba 0:0; zaległy mecz: Bogumin B - L. Łąki 1:2. **Lokaty:** 1. Orłowa Poręba 13, 2. FK Hawierzów, 3. L. Łąki po 9 pkt. itd. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Noszowice - Chlebowice 6:2, Stazicz - Hukwaldy 1:3, Gródek - Oldrzychowice 2:3, Wędrynia - Rzepiszcze 0:2, Nydek - Palkowice 4:0, Wacławowice - D. Domasławice 2:1, Ostrawica - Gnojnik 2:0. **Lokaty:** 1. Oldrzychowice 15, 2. Rzepiszcze, 3. Gródek po 9 pkt. itd. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Kozłowice B - Frydlant n. Ostrawicą B 3:3, Wojkowice - Stare Miasto B 3:0, Metylowice B - Janowice B 2:0, Toszonowice - Luczina 4:2, Bukowiec - Milików 2:4, Dobratice - Kuńczyce p. Ondrzejnikiem 3:0, Piosek - Raszkowice B 1:2. **Lokaty:** 1. Raszkowice B 15, 2. Kuńczyce p. O. 12, 3. Piosek 10 pkt. (W)

● **PIŁKA RĘCZNA. Zespół Banika Karwina** w meczu o awans do Ligi Mistrzów zmierzy się ze słowackim mistrzem Poważską Bystrzycą. Pierwsze spotkanie zaplanowano na 6 października, rewanż tydzień później. Podopieczni trenera Ivana Hargaša rozpoczną zmagania na własnym parkiecie. W związku z bardzo prawdopodobnym startem w głównej fazie LM, kierownictwo karwińskiego klubu zwróciło się września z prośbą do partnerów z Frýdku-Mistku, by 13. kolejkę Interligi grać awansem wczoraj - w środę 18 września. Niestety we Frydku-Mistku nie przystąpili na taką propozycję. W ostatniej chwili - w poniedziałek 14.9. odmówili startu w Karwinie. Walka psychologiczna pomiędzy dwoma najsilniejszymi klubami w RC nabrała nowego wymiaru... . (Ok)

● **TENIS STOŁOWY. Jakub Crha z Banika Hawierzów** zajął drugie miejsce w prestiżowym turnieju starszych młodzików RC w Hustopeczach, zaś w deblu - wraz z T. Plačkiem (Factory Pro Praga) uplasowali się na pierwszej pozycji. W grze singlowej na trzecim miejscu zakończył udział w rozgrywkach kolejny hawierzowianin - **Matěj Urbánek**. Wśród juniorów do czołowej ósemki zakwalifikowali się Jaromír Zlámal, Petr Vicherek oraz Alena Štrbíkowa (wszyscy Banik Hawierzów).

W Ekstralidze kobiet zawodniczki **Startu Sucha Górna** uległy drużynie Frydlantu 3:7. Punkty dla Startu: Štrbíkowa 2, Hadaczowa. (JH)

● **FLORBAL. Zespół** wicemistrza **RC Pegres Hawierzów** przegrał na wstępie rozgrywek ekstraklasy z obrońcami tytułu - Tatranem Strzeszowice 2:4. W Pradze do siatki Tatranu trafili tylko Galajda i Petr Kožušník. (r)

● **NOWYM ASYSTENTEM** trenera hokeistów Hawierzowa został František Vorlíček (r)

● **W WIEKU 54 LAT ZMARŁ** po długiej, ciężkiej chorobie **Jaroslav Motyčka** - najlepszy karwiński hokeista w historii miasta. (Ok)

KAŻDY WTOREK NA BOISKU JÄKLA

Szkoła sędziów piłkarskich

Od 2 września br. działa w Karwinie na boisku Jäkla szkoła dla sędziów piłkarskich. Kierownikiem, wykładowcą i inicjatorem całego przedsięwzięcia jest były znakomity arbiter pierwszoligowy i międzynarodowy - Bogusław Legierski. Zajęcia odbywają się każdy wtorek od godziny 17.00. Jak powiedział „GL" B. Legierski, szkoła otwarta jest dla wszystkich zainteresowanych, w tym również pań. Warunkiem przyjęcia jest ukończony szesnasty rok życia. „Co ciekawe - na pierwszy ogień zgłosiły się do nas dwie dziewczyny, w wieku 16 i 23 lat" - stwierdził Legierski. Przed płcią piękną w tej dziedzinie są duże perspektywy. W ostatnich latach kobiety coraz częściej prowadzą nie tylko spotkania na niższych szczeblach, ale są obsadzane też do meczy o dużo wyższej randze - chociażby w Lidze Mistrzów.

Adepci kursu uczestniczyć będą w areale klubu Jäkl Karwina w seminarium, gdzie zapoznają się ze wszystkimi tajnikami pracy sędziowskiej. Gros wykładów dotyczy oczywiście reguł piłkarskich, ale nie tylko. Lekcje poszerzone zostaną też o zajęcia z psychologii - zachowanie na boisku, umiejętność reagowania na agresję ze strony graczy i kibiców, opanowanie stresu itp. Te ostatnie poprowadzi Andrzej Bizoń. Po zdaniu testów młodzi sędziowie zbierać będą doświadczenia, prowadząc mecze na szczeblach juniorskich itp.

„Nawet największe asy tego zawodu zaczynały od podstaw. W tym zawodzie nie ma wyjątków, trzeba po prostu zbierać masę doświadczenia. Nie może być tak, iż sędzia z mistrzostw okręgu wskoczy znienacka do I ligi" - dodał Legierski. **(jb)**

■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT ■

❒ **DZIŚ W MOSKWIE rozpoczynają się zapaśnicze MŚ w stylu klasycznym**. Reprezentanci Polski wystąpią we wszystkich kategoriach. Liderem ekipy jest 35-letni Włodzimierz Zawadzki, złoty medalista igrzysk ilimpijskich w Atlancie w 1996 roku w wadze 63 kg. Teraz po zmianie kategorii legionista zaprezentuje się w kategorii o 3 kilogramy niższej. W ekipie znalazł się też inny medalista olimpijski (srebrny także z Atlanty w wadze 90 kg) Jacek Fafiński, który teraz rywalizuje w kategorii o 3 kilogramy niższej.

❒ **XVIII MŚ W BIEGACH GÓRSKICH w Innsbrucku (9,2 km):** 1. Swietłana Diemidienko (Rosja) 52:16, 2. A. Confortola (Wł.) 54:15, 3. Izabela Zatorska (40-letnia matka trojga dzieci) 54:44 itd.

❒ **59. KOLARSKI 7-etapowy Tour de Pologne** zakończył się w Karpaczu: 1. Laurent Brochard (Fr./Jean Delatour), 2. T. Brożyna (PZKol.) -19 sek., 3. Marek Rutkiewicz (rewelacyjny 21-latek z ekipy Cofidis) -25 s., 4. Vanderbroucke (Bel./Domo) -35, 5. O. Sosenka (RC/CCC Polsat) -38, 6. C. Zamana (Polsat) -49 s. itd.

❒ **ŻUŻLOWY GP EUROPY w Chorzowie:** 1. N. Pedersen (Dania) , 2. Crump (Australia) 3. Karlsson, 4. Rickardsson (ob. Szwecja), 5. Krz. Cegielski (P),... 15. T. Gollob, 16. Ułamek itd. **Klas. MŚ po 8 wyścigach:** Rickardsson 148, Sullivan (Australia) 134, Crump 128,... 7. Gollob 89, 15. Cegielski 51 p. itd.

❒ **I LIGA PIŁKARSKA:** Odra W. - Grodzisk 3:1, GKS K. - Lubin 1:0, Wisła - Pogoń 3:0, Wronki - Górnik 2:1, Ostrowiec - Legia 1:1, Polonia - Ruch 2:1, Widzew - Lech 2:2 i Płock - Jaworzno 2:1. **Po 6. kol.:** O. Wodzisław 14, GKS 13, Wisła i Wronki po 11, Legia 10,... 15. Lubin 3 i 16. Pogoń 1 pkt

❒ **MOTOROWODNE MŚ w klasie T - 550** odbyły się w Duisburgu: 1. Laszlo Futo (Węgry),... 5. Leszek Glogier, 6. Marcin Gembiak, 7. Krzysztof Śniadecki (wszyscy Polska) itd.

❒ **MONTEX Lublin - EGLE Wilno 32:20 (17:6).** Rewanżowy mecz 1. rundy kwalifikacyjnej Ligi Mistrzyń w piłce ręcznej. Pierwszy mecz na Litwie wygrały lublinianki 32:19 i awansowały.

❒ **28-GODZINNY chód sportowy w Roubaix (Fr.):** 1. Zbigniew Klapa (P) 247 975 m, 2. J. Bernard (Bel.) 238 770 m, 3. P. Columbier (Fr.) 235 600 m. Była to jedna z kwalifikacji przyszłorocznych, słynnych zawodów Paryż-Colmar (530 km). (Opr. EF)